



DOCUMENT MARC DE LA CONFERÈNCIA POLÍTICA DELS SOCIALISTES DE MALLORCA - 2019

El present document es divideix en dues parts clarament diferenciades. La primera part és el projecte polític dels i les socialistes pel Consell de Mallorca. Rep el nom de 'projecte socialista per Mallorca'.

La segona part és el projecte estratègic marc dels i les socialistes de per als ajuntaments de Mallorca. Rep el nom de 'un marc comú d'actuació des dels ajuntaments'.

PART I: PROJECTE SOCIALISTA PER A MALLORCA

IGUALTAT DE DRETS I OPORTUNITATS PER AL CONJUNT DE LA CIUTADANIA

Introducció

El maig de 2019 la ciutadania de Mallorca, i els i les socialistes en particular, afrontarem un nou repte per al projecte que vàrem encetar fa gairebé quatre anys: consolidar el canvi en la forma i resultats de l'acció política. Aquesta ha sigut una legislatura en la qual hem estat capaços de deixar enrere una de les etapes més obscures de les nostres illes i de paràlisi absoluta al Consell de Mallorca, recuperant la dignitat de la nostra societat mitjançant l'aposta ferma per una política basada en la igualtat d'oportunitats i la justícia social, la redistribució de la riquesa i el blindatge de l'Estat del Benestar.



El resultat de la gestió socialista és palpable al conjunt del territori, però de manera molt especial, s'ha materialitzat als diferents ajuntaments de la nostra comunitat autònoma.

Des del Govern Insular i els ajuntaments on el PSIB -PSOE ha tengut un paper cabdal als equips municipals- s'ha desenvolupat una extraordinària política d'inversions que, en molts de casos, ha permès a la ciutadania viure de primera mà la transformació dels seus municipis en espais més amables i propers a les necessitats dels seus veïns.

El projecte socialista és sobretot un projecte valent, transformador i amb vocació de futur. Si volem consolidar el canvi en la nostra terra a partir del mes de maig, no podem perdre de vista els nostres pilars bàsics: l'impuls i la inversió en les polítiques socials, la gestió responsable i sostenible del nostre territori i la defensa del municipalisme.

El tret identitari dels socialistes és i serà el municipalisme. No entenem la política sense l'activisme i la gestió institucional més propera a la ciutadania. Des del municipalisme hem trobat sempre la fórmula per construir noves majories socials que omplin el projecte socialista de nou contingut, d'il·lusions i de gent que lluita constantment perquè l'empoderament públic sigui una realitat.

El marc en el qual actualment es desenvolupen el Consell de Mallorca i els ajuntaments comporta la necessitat d'adaptar-se als continus canvis de l'entorn i a una realitat social caracteritzada per un major dinamisme social, tecnològic, econòmic i en constant transformació.

En aquest escenari nou es planteja una concepció diferent de les esmentades administracions públiques i de les seves estructures





organitzatives. Aquestes institucions han de centrar els seus esforços en orientar els seus processos a satisfer les necessitats i expectatives de la ciutadania, per la qual cosa s'han d'adoptar sistemes de gestió innovadors i progressistes que tenguin en compte els trets fonamentals següents:

- a. S'ha d'aconseguir una Administració propera, transparent i accessible amb la potenciació dels canals de comunicació i informació.
- b. S'han d'integrar el Consell i els ajuntaments en la Societat de la Informació i el Coneixement optimitzant la innovació i la creativitat, mitjançant l'aplicació de noves tecnologies.
- c. S'ha de promoure una gestió de qualitat, en els seus diferents elements, com a concepte transversal i vertebrador que ha d'impulsar totes les accions de millora i modernització.
- d. S'ha de dotar a l'organització de major flexibilitat i capacitat de resposta enfront de les necessitats de la ciutadania.
- e. S'ha d'estimular la participació i la col·laboració de les i dels empleats públics com a mitjà d'obtenir el compromís amb la qualitat dels serveis prestats, fent possible així la satisfacció dels ciutadans i dels seus representants.
- f. S'ha de promoure l'eficàcia, la rendició de comptes en la gestió, la individualització del rendiment i la implantació de sistemes de gestió per objectius.





La combinació de crisi econòmica i polítiques neoliberals dels governs populars a nivell nacional, autonòmic i insular fou un tsunami per a la ciutadania de la nostra illa. Els serveis socials i les polítiques d'igualtat foren les primeres en la llista de retallades que afectaren també a altres pilars fonamentals de la igualtat com l'educació i la sanitat.

Per als governs conservadors, aquestes polítiques són luxes on s'hi han de "gastar" els recursos mínims; recursos que mai seran suficients perquè les desigualtats no es poden combatre. Existeix la creença de que hi ha ciutadanes i ciutadans que "decideixen" quedar fora del sistema: per ser dona, per ser infant, per la seva orientació sexual o identitat de gènere, per tenir una discapacitat o haver perdut la feina, per exemple.

És per això que les i els socialistes, en aquesta legislatura que s'acaba, hem treballat sense descans per retornar els drets perduts, per recuperar recursos en educació, sanitat, prestacions socials i igualtat. S'han tingut clares les prioritats i s'ha demostrat valentia a l'hora de posar, al centre de les polítiques, el benestar de les persones que més ho necessiten.

Algunes de les millores destacables en aquests anys:

- S'ha incrementat el pressupost de l'IMAS en un 42% des del 2015 (de 144 M€ a 200M€).
- S'ha posat en marxa la concertació social amb el Tercer Sector. Des de l'IMAS es duen concertats ja quasi 70 milions d'euros en serveis amb les entitats del Tercer Sector Social.
- S'ha elaborat el "Reglament del Consell de Mallorca pel qual es regulen els requisits d'autorització i acreditació dels serveis





socials per a persones amb discapacitat de Mallorca i desenvolupa la Cartera de Serveis.

- S'ha dut a terme, el passat 1 de gener, el traspàs de competències als Consells en matèria d'Igualtat i LGTBI.
- Tenim els majors pressupostos en igualtat de la història. El Pacte d'Estat contra les violències masclistes permet un increment a la nostra comunitat de 4 milions d'euros anuals fins el 2022, el que suposa duplicar la inversió en aquest àmbit.
- S'ha fet un gran esforç en dissenyar normes que estableixen les bases per a una societat més justa. Alguns exemples són:
 - Llei 5/2016 de renda social garantida
 - Llei 8/2016 per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI fòbia
 - Llei 11/2016 d'igualtat de dones i homes
 - Llei 8/2017 d'accessibilitat universal
 - Llei 3/2018 del tercer sector d'acció social
 - Llei 5/2018 d'habitatge





- Llei 12/2018 de serveis a les persones en l'àmbit social a la comunitat autònoma de les Illes Balears
- Llei de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència aprovada el passat 29 de gener al Parlament

En definitiva, s'ha treballat de valent per a incrementar a la nostra comunitat el nivell de recursos i serveis en l'àmbit social. I les dades ho demostren: només set comunitats autònomes han millorat la despesa social per habitants respecte 2009, segons l'Associació de Directors i Gerents de Serveis socials, i les Illes Balears lideren l'increment de la despesa social des de l'inici de la crisi per davant de comunitats com Navarra, País Basc o Comunitat Valenciana. Així, els fons destinats a polítiques socials han augmentat un 7,96% respecte del 2009.

Però significa això que la feina està acabada? Ens podem donar per satisfetes i satisfets? Pensam que es suficient augmentar recursos i serveis per aconseguir la igualtat de drets entre la ciutadania?

Òbviament no. No podem donar l'esquena a una realitat complexa i canviant que, un cop iniciada la recuperació econòmica post-crisi, ha deixat davant els nostres ulls una societat amb profunds canvis demogràfics, socials i tecnològics. I això significa que és necessari pensar ens els serveis i recursos que necessita Mallorca per reorientar-se en funció d'aquests canvis i que hem de prendre consciència que nos podem ser continuistes ni en les estructures ni en els models d'intervenció. No volem deixar cap dubte: apostam per donar noves respostes per a noves realitats socials que es concreten a continuació.





Els col·lectius als qui afecten les polítiques que es recullen en aquest document són tan diversos i les dades tan nombroses que en destacarem només algunes:

La recuperació econòmica a les nostres illes es sosté en un increment de les desigualtats socials.

De l'Informe de l'estat de la Pobresa elaborat per la Xarxa per a la Inclusió Social-EAPN es desprèn que el risc de pobresa segueix augmentant a les Illes Balears malgrat la recuperació econòmica i les temporades turístiques amb xifres rècord. Segons aquest estudi, un 25% (més de 276.000 persones) va tancar el 2017 en risc de pobresa o exclusió social. Això suposa un increment de cinc punts respecte de 2016.

87.000 persones a les illes "sobreviuen" amb manco de 4.260 euros anuals. Aquests casos de pobresa severa (un 7,8% de la població) també han incrementat respecte de 2016 (tres punts). L'11% de les persones a Balears guanyen manco de 5.546 € anuals, duplicant la taxa de 2016 on aquest col·lectiu suposava el 5%.

I en canvi, a l'altre extrem, tenim que un 15% dels residents a les illes guanya 39.000 euros anuals o més i això suposa el percentatge més elevat de totes les comunitats autònomes després del País Basc i Madrid.

S'evidencia que l'esquerra social creix a mesura que l'economia es recupera.

Una nova realitat: persones treballadores pobres.





Les persones que ingressen menys de 1.000 euros mensuals han passat de ser el 34% al 2016 al 39% en 2017. Això suposa que hi ha un col·lectiu de persones treballadores amb dificultats greus per arribar a finals de mes i per fer front als preus de l'habitatge a la nostra comunitat. Els lloguers ofeguen a milers de residents que es veuen obligats a destinar el 43% del seu salari brut a fer front a un lloguer. És un terç més que la mitja nacional, que es situa en un 33%, segons un estudi conjunt de Fotocasa i Infojob. I és que el preu de l'habitatge de lloguer va sofrir un increment del 2,9% al 2018 fins a situar-se en 12,9 euros per metre quadrat.

Pel que fa a l'adquisició d'un habitatge, el preu mitjà a la nostra comunitat durant el darrer trimestre de 2018 arriba quasi bé al 60% per sobre de la mitja del conjunt de l'Estat.

I tot i que s'han fet esforços evidents aquests darrers anys pel que fa a la lluita contra la precarietat laboral, al gravíssim problema que suposa el preu de l'habitatge li hem d'afegir que les condicions laborals encara no són bones, els sous precaris i que, per tant, són moltes les persones que necessiten dues feines per arribar a un sou dels d'abans de la crisi.

Les dades sobre violència de gènere són demolidores a tot el país però tenen una especial rellevància a la nostra comunitat.

Segons dades del *Consejo General del Poder Judicial*, el tercer trimestre de 2018, seguim essent la comunitat autònoma amb més víctimes de violència masclista. De cada 10.000 dones que resideixen a les Illes Balears, 30,4 han sofert algun tipus d'agressió per part de la seva parella. No hi ha cap territori al nostre país que s'acosti a aquestes xifres. La més propera és Múrcia amb 23 i la mitja nacional està en 17.





També la mitja en el número de denúncies és, tristament, de rècord: 27 per cada 10.000, el que suposa que estam quasi deu punts per damunt de la mitjana nacional.

El Consell de Mallorca: referent autonòmic cap a la descentralització i la flexibilitat

Per poder comptar amb administracions flexibles amb capacitat d'adaptar-se a aquesta realitat complexa i canviant i que contribueixin a garantir els drets bàsics per lluitar contra les desigualtats de la nostra societat, haurem de treballar en el territori. Els consells són els veritables garants de la implantació de les línies polítiques autonòmiques a cada una de les illes i, a més, són institucions que poden planificar, investigar, assajar, avaluar i innovar en models d'intervenció que s'adaptin a les necessitats i característiques de cada lloc. I per això el Govern ha de transferir-li el màxim de recursos possibles i un major marge de gestió.

Just a l'inici d'aquest any s'han transferit als consells les competències en matèria d'igualtat entre dones i homes i polítiques públiques LGTBI. Poder desenvolupar aquestes polítiques des del Consell, des d'una àrea transversal en el primer nivell de la institució, permetrà adaptar els recursos i serveis a la realitat de Mallorca pel que fa a temes tant cabdals com, per exemple, les violències masclistes i la igualtat de tracte i no-discriminació de les persones LGTBI.

Però hem de seguir avançant per a fer arribar al Consell la gestió d'altres recursos que, per la seva condició de pioners i amb voluntat de ser universals, s'han iniciat des del Govern en aquesta o altres legislatures.





L'actuació de proximitat és un dels elements essencials dels serveis socials i d'igualtat ja que la seva funció és donar suport a les persones, acompanyar-les per a que exerceixin els seus drets de forma efectiva, de tal manera, que garantim la igualtat d'oportunitats, compensem els desavantatges i promoguem la plena participació a la societat.

Descentralitzar els serveis i apropar-los a les persones treballant de forma directa amb els municipis ha sigut un dels objectius bàsics del Consell de Mallorca i en aquesta direcció s'ha treballat molt aquests darrers anys augmentant de forma significativa la quantitat de recursos (en forma de subvencions i convenis). La màxima institució insular ha de donar un suport pràctic als municipis en l'alta pressió que pateixen els seus equips dels serveis socials comunitaris. No es tracta de dotar de més recursos econòmics que moltes vegades s'han de gestionar amb la mateixa estructura sinó que ara cal fer una passa endavant i simplificar al màxim les formes de col·laboració per aconseguir estructures flexibles molt adaptades a les necessitats individuals de les persones (tot el contrari a la cultura burocràtica molt comú en molts dels serveis socials).

Hem d'establir un canal de comunicació constant amb els municipis i fer-los partícips de la planificació dels recursos i, a partir d'aquí, innovar i apostar per la formació de les i els professionals, la definició de models d'intervenció i l'oferiment de nous serveis gestionats des del Consell.

Finalment, el Consell de Mallorca ha de continuar amb la tasca de proveïdor de serveis públics especialitzats supramunicipals com a única fórmula de garantir l'accés de totes les persones a uns serveis dignes i de qualitat que contribueixin a millorar la seva vida.





Els i les socialistes proposam:

- Complementar les polítiques d'habitatge del Govern per als col·lectius més vulnerables. Augmentar recursos per aconseguir habitatges accessibles per a persones amb mobilitat reduïda.
- Elaborar un Pla de finançament per desenvolupar els serveis socials comunitaris específics (definites a l'art.15 i 16 de Llei 4/2009, d'11 de juny) i recollir-les en Cartera.
- Reglamentar, amb la participació dels ajuntaments, la identificació de les zones d'atenció preferent existents en l'àmbit insular, utilitzant indicadors socials, demogràfics i econòmics relatius a la població que hi resideix.
- Impulsar la Comissió Sectorial de Benestar Social en el sí de l'Assemblea de Batlles i Batllesses de l'Illa de Mallorca com a òrgan de planificació i seguiment de les polítiques insulars en aquest àmbit.
- Definir una cartera de recursos (formatius, d'assessorament tècnic, tecnològics, de personal, entre d'altres) a disposició dels municipis per a facilitar la gestió dels seus serveis socials comunitaris.

Enfocament preventiu, coproducció i participació

Apostarem, amb el suport del Govern i donant suport als municipis, per dur a terme polítiques efectivament preventives, duent a terme intervencions primerenques que estalviïn sofriments futurs. Es tracta d'avançar en nous models d'intervenció en els que cercarem la





intervenció activa de les comunitats locals i de la ciutadania. Un exemple d'això és el model de coproducció de serveis, és a dir, oferir serveis públics en una relació igual i recíproca entre persones que utilitzen serveis, les seves famílies i les seves veïnes i veïns. Quan els serveis es coprodueixen d'aquesta manera, tant els serveis com els barris es converteixen en agents de canvis molt efectius. Els serveis eficaços han de ser dissenyats amb i per a persones i comunitats, no "lliurats" per a la comoditat administrativa.

Es tracta de donar noves respostes en clau comunitària i coparticipativa que avancin més enllà dels enfocaments diferenciats per col·lectius específics.

Els i les socialistes proposam:

- Facilitar l'accés a recursos preventius i promoure el treball en xarxa i el donar a conèixer bones pràctiques.
- Implantar l'oportunitat que ofereix la Llei d'infància per que les declaracions de risc de menors es puguin dur a terme i fer-ne el seguiment des dels municipis.
- Impulsar la participació activa de les persones que utilitzen els serveis socials, les seves famílies i les seves veïnes i veïns per tal que els serveis siguin dissenyats amb i per a les persones i la comunitat.

Polítiques centrades en les persones

Posar a la persona en el centre de l'atenció. Aquesta idea d'aparença tant simple és la base del model d'atenció integral centrat en la persona. Aquesta filosofia d'intervenció té com a principis la dignitat i l'autonomia i





canvia el plat de la balança des de la institució assistencial cap al de la persona per cercar un equilibri que permeti una gestió co-responsable i uns resultats holístics i sostenibles.

Els serveis públics s'han de construir al voltant de les persones, les seves necessitats, aspiracions, capacitats i habilitats. Es tracta de garantir que les persones tinguin capacitat i possibilitat d'elecció; això significa que la funció essencial dels serveis socials és donar suport a les persones pel que fa al destí de les seves vides, però no decidir per elles, empoderant-les i fent-les partícips de la seva transformació social.

Si realment les i les socialistes volem treballar cap a la vertadera igualtat en drets i oportunitats de tota la ciutadania, no ens caldrà altra que potenciar polítiques públiques basades en l'atenció centrada en la persona. Tot pren sentit si establim itineraris per a una educació inclusiva, per a la formació i l'ocupació, per a la promoció de l'autonomia a la llar, per fomentar la participació a la comunitat o per, entre d'altres, fomentar l'envelliment actiu.

Els i les socialistes proposam:

- Potenciar els models de permanència de les persones al seu entorn comunitari front els models d'institucionalització massiva.
- Crear a l'IMAS l'Oficina Tècnica Insular per a l'Accessibilitat Universal i per tal d'implementar la Llei 8/2017.
- El Consell de Mallorca presentarà una proposta al Govern de les Illes Balears en el sentit de donar resposta a la mesura judicial per menors infractors de Centre de Dia. És una mesura progressista i





preventiva i que els socialistes hem de defensar perquè actualment no existeix cap centre on es pugui complir l'esmentada mesura.

- Fomentar la lluita contra l'estigma que pateixen els col·lectius més vulnerables amb perspectiva de gènere (ex. Salut mental).
- Treballar sobre els principis fonamentals de la dignitat i l'autonomia de les persones.

Coordinació, simplificació, finestretes úniques

Deixar de discutir "de qui és l'usuari?" i treballar de forma conjunta. Necessitam aprofundir en la transversalitat i la integritat en la intervenció. Les persones no tenen la culpa de la complexitat en el mapa institucional i això encara és més greu en el cas de col·lectius vulnerables.

Però la transversalitat en la intervenció requereix de formació continuada de les i dels professionals que hi intervenen i exigeix que creem estructures i espais de treball adaptables que facilitin la confiança i la corresponsabilització de les persones que hi participen. Cal fer una aposta clara per la promoció de la col·laboració, la complementació i el consens.

Com assenyalàvem a la introducció, els preus de l'habitatge i l'ocupació precària es troben en l'origen de moltes de les situacions de desigualtat que pateix la ciutadania. És per això que, des de l'IMAS, haurem de treballar per cooperar estretament amb el Govern i en les polítiques que dugui a terme en aquest sentit. A més, continuarem i ampliarem les iniciatives innovadores que, en aquest sentit, s'han iniciat des del Consell de Mallorca (com els programes «Primer la Llar» i «Llar amb suport» dirigides al col·lectiu de persones sense sostre)



Integració de serveis, coordinació horitzontal i vertical a través de serveis de proximitat, optimització de recursos o racionalització dels horaris, per exemple. Quan definim o avaluem un servei o un recurs, hem d'analitzar també com el feim arribar a la ciutadania i ens hem de fer la pregunta de amb qui cal treballar de forma coordinada (dintre o fora de les estructures del Consell, amb el Govern o els ajuntaments), si és possible compartir canals de comunicació amb altres o si podem apropar-nos més al ciutadà. Crear finestretes úniques, per exemple, rendibilitza els recursos i facilita la relació de les persones amb els serveis públics.

Els i les socialistes proposam:

- Potenciar els espais de treball tècnic entre professionals de les distintes administracions per treballar les problemàtiques de forma transversal i integral.
- Rompre amb la fragmentació competencial (salut, serveis socials, treball, etc.) creant espais mixtes tècnics i de presa de decisions.
- Juntament amb els municipis i respectant sempre les seves competències, treballar per anar cap a la simplificació en la prestació dels serveis a la ciutadania. Impulsar experiències com les de les finestretes úniques.

Innovació social: Una opció imprescindible

Cal potenciar la innovació en aquest context que, com ja hem dit, incrementa exponencialment les necessitats dels serveis socials i per l'aparició de noves necessitats derivades dels canvis socials. Per això es





necessiten respostes innovadores que permetin anar adaptant els serveis i recursos existents i en creï de nous.

La innovació és un aspecte central de l'excel·lència en la gestió que resulta precís preservar i impulsar en el sector públic i particularment en l'àmbit social i dels serveis socials. Haurem d'innovar tecnològica, organitzativa, social i políticament ja que ens hem centrat en la funció de prestació de serveis en detriment d'altres funcions.

Conformar una estratègia de I+D i un sistema d'innovació dintre dels sistema públic de serveis socials, des de la col·laboració entre distints agents.

Accelerar la transformació digital de l'atenció a persones. Hem d'aconseguir posar la tecnologia al servei de la societat i tendències tecnològiques com el 5G, l'internet de les coses o el Big Data també es poden aplicar a l'àmbit social.

Però què vol dir innovació social i com podem treballar per avançar en aquest àmbit?

- Creant espais-laboratoris per l'emergència d'idees, espais de transferència i aprenentatge d'experiències pilot.
- Amb el foment de la recerca de noves metodologies per a la intervenció social.
- Iniciatives de cocreació entre el sector tecnològic, l'IMAS i el tercer sector.





- Millorar la capacitat i les habilitats professionals del sector social.
- Caminar cap un Big Data social que ajudi en la planificació de l'atenció. Recollir indicadors municipals, insulars i autonòmics. Les dades no han de ser només de les empreses també de les ciutadanes i dels ciutadans.
- Impulsar la formació en emprenedoria social i fomentar la creació d'empreses socials.
- Posar en l'agenda d'esdeveniments tecnològics com l'Smart Mallorca la temàtica social

En definitiva, utilitzar la innovació per la gestió del bé públic per a construir una societat més justa i sostenible.

Els i les socialistes proposam:

Crear una Direcció Insular d'Innovació Social a l'IMAS (que inclogui també els serveis de suport territorial) per a dur a terme, entre d'altres:

- La creació d'una Escola Pública de Formació Social puntera
- L'acceleració de la transformació digital en l'atenció a les persones. Creació d'una plataforma amb la participació del Tercer Sector Social
- Incentivar el sector tecnològic per a que realitzi inversions en l'àmbit social





- La creació d'un "hub d'idees" amb connexió amb entitats europees per a la recerca i la innovació social
- Fomentar la recerca de noves metodologies per a la intervenció social
- Fomentar la implantació de projectes pilot als diversos sectors socials.
- Impulsar la formació en emprenedoria social i incentivar la creació d'empreses socials.
- Posar en l'agenda d'esdeveniments tecnològics, com l'Smart Mallorca, la temàtica social.

Cohesió social: des del Tercer Sector al món empresarial

Per tal d'impulsar i defensar una illa socialment avançada en la qual la igualtat, la qualitat de vida i els drets socials de totes les persones siguin reals i efectius, caldrà treballar colze amb colze amb diferents agents socials: Tercer Sector, voluntariat, món empresarial i Universitat. Mentre hi hagi persones que no poden trencar el cercle de pobresa, que no poden accedir a un habitatge digne, que no tenen feina o que la tenen precària, que no poden fer front al pagament dels serveis bàsics, que no tenen suports per a una vida independent o que són discriminades sols per fet de ser dones o LGTBI, les administracions públiques necessitem de la implicació de tota la societat civil.

El Treball amb el Tercer Sector és fonamental i les institucions han de mantenir-hi una relació permanent de cooperació i diàleg. És un aliat



imprescindible i estratègic en la producció i el desenvolupament de les polítiques públiques socials i per la igualtat i, és per això, que en aquesta legislatura s'han aprovat unes lleis històriques que permeten formalitzar aquesta relació i fugir de proveïdors mercantilistes que gestionen els serveis a les persones amb paràmetres economicistes i no amb vocació de servei públic: la Llei del tercer sector d'acció social i la Llei de serveis a les persones en l'àmbit social a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Cal avançar ara en la implantació d'aquestes polítiques de concertació de serveis i en la de les clàusules socials en tots els contractes públics. L'IMAS, amb un pressupost superior als 200 milions d'euros per al 2019, constitueix més del 40% del pressupost del Consell de Mallorca el que significa que hem de ser summament responsables en la forma en que s'inverteixen aquests doblers públics.

La torrentada del Llevant de Mallorca va mostrar la part més solidària de la nostra societat. Milers i milers de persones, de forma espontània, es mobilitzaren per ajudar en el que fos i es va fer palès que, malgrat que de vegades creiem que les mallorquines i els mallorquins som persones individualistes, davant les situacions de necessitat som un poble amb coratge i solidari.

Des de les polítiques públiques haurem de ser capaces i capaços de fer propostes que atreguin aquest esperit col·laborador de la societat civil i que facin evident que aconseguir una societat més justa només es pot fer amb la participació de tothom. També del món empresarial i de la Universitat.





Els i les socialistes proposam:

- Desplegar totalment el sistema de concertació de serveis amb el Tercer Sector Social i donar suport tècnic als municipis en aquest àmbit.
- Fomentar la contractació/compra pública responsable, formar, sensibilitzar i donar suport als equips tècnics municipals.
- Fomentar la responsabilitat social corporativa en el món empresarial i visualitzar les accions que ja es duen a terme.

Igualtat entre dones i homes i drets LGTBI

Impulsar la incorporació de la perspectiva de gènere de manera transversal en el conjunt de les polítiques de les institucions insulars, suposa reconèixer i assumir el feminisme com a una eina d'anàlisi i de transformació social que permeti incorporar un abordatge eficaç contra totes les formes d'opressió.

Una de les realitats socials que més necessita atenció és la dels efectes terribles que produeixen les violències masclistes en les persones i grups. El canvi de denominació que suposa passar de considerar "violència de gènere" a considerar "violències masclistes" respon a un nou paradigma que el que fa és reconèixer que el sistema cis-hetero-patriarcal imposa unes normes que exclouen, marginen i estigmatitzen cada vegada a més persones. A més a més de les dones assassinades pel fet de ser dones, a les seves filles i fills, als infants que queden orfes, sumam les discriminacions i les agressions que pateixen o estan en risc de patir les





persones amb orientacions sexuals, identitat de gènere o expressions de gènere no normatives.

Des de juny de 2016 i arran del reconeixement dels drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals s'ha generat un procés d'apoderament d'una ciutadania cada cop més plural i diversa que, a mesura que és conscient dels nous drets, està reclamant que es facin efectius.

Aquesta nova realitat emergent suposa per les administracions públiques, i més concretament per les institucions insulars que des de l'1 de gener de 2019 han rebut les competències en polítiques LGTBI, generar estructures i serveis adreçats a donar resposta a les necessitats específiques d'aquest col·lectiu i l'adopció de mesures, en els àmbits d'actuació respectius, per la prevenció, la correcció i l'eliminació de tota discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, per complir i fer complir el deure d'intervenció davant situacions d'LGTBI-fòbia a tots els àmbits on el consell té competències.

Els i les socialistes proposam:

- Garantir de manera progressiva una dotació suficient de recursos a la Direcció Insular d'Igualtat (o al departament que correspongui) perquè pugui assumir de manera efectiva les competències en polítiques de gènere (i dona) i polítiques LGTBI de manera transversal.
- Des de l'àmbit insular s'ha de facilitar una oferta formativa interna per a professionals que intervenen de forma habitual en la prevenció, l'assistència i la protecció de les dones que pateixen violències masclistes, incorporant la perspectiva d'atenció a





persones LGTBI, tant per professionals del consell insular, com per professionals dels municipis.

- Impulsar i afavorir plans d'igualtat municipals.

ENVELLIR EN L'ENTORN COMUNITARI

Introducció

S'estima que al voltant de l'any 2045, les persones majors de 65 anys suposaran més d'un 30% de la població total (actualment a Mallorca representen un 16%). D'aquesta població major, prop d'un 40% seran octogenaris i segurament amb algun tipus de dependència. Davant aquest escenari no tan llunyà, hem d'apostar decididament per establir polítiques públiques estratègiques que ens ajudin a reorientar tots els nostres serveis cap a aquest nou escenari.

En una enquesta recent (2018) de l'Observatori de Persones Majors (OMM) de l'IMAS sobre una mostra de 492 persones de 18 municipis de Mallorca amb edats compreses entre els 65 i 85 anys, el 82% de les persones enquestades expressaven el seu desig d'envellir al seu domicili i ser cuidades en el seu entorn, fins i tot, en el cas de necessitar ajuda per a realitzar les activitats més bàsiques de la vida diària.

D'altra banda, sembla bastant clar que les polítiques d'atenció que fins ara s'han anant aplicant al col·lectiu de persones majors, basades principalment en la institucionalització en centres assistencials, deixaran de ser eficaces en un futur pròxim. En un parell de dècades es doblarà la



població major i passarà a ser un terç de la població total, les estructures familiars tradicionals canviaran totalment i, amb això, la forma de cuidar els nostres majors; les noves generacions de persones grans estaran més formades i seran molt més reivindicatives amb els seus drets, etc.

Per tant, reconeixent que hem de procurar respectar al màxim l'autonomia de totes les persones i el seu dret a decidir com volen afrontar el procés d'envelliment i, que la gran majoria de les persones majors expressen el seu desig d'envellir en el seu entorn comunitari, fins i tot trobant-se en situació de dependència, la pregunta que hem de fer-nos és:

Què hauríem de fer des de les administracions públiques perquè les persones majors puguin envellir amb dignitat i qualitat de vida en el seu entorn?

Drets de les persones majors

Històricament, el tractament dels drets de les persones majors s'han enquadrat més en l'àmbit de la protecció social que en el reconeixement de subjectes de ple dret dins la nostra societat. Així a l'art. 50 de la CE diu:

"Els poders públics garantiran, mitjançant pensions adequades i periòdicament actualitzades, la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat. Així mateix, i amb independència de les obligacions familiars, en promouran el benestar mitjançant un sistema de serveis socials que atendran els seus problemes específics de salut, habitatge, cultura i oci."





No és fins a l'aprovació de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea (2000) i, posteriorment, l'aprovació de la Constitució de la Unió Europea (2005) quan apareix el reconeixement exprés del dret de les persones majors a portar una vida autònoma i a formar part activa de la nostra societat. Així a l'article II-85 del TCE diu:

"La Unió reconeix i respecta el dret de les persones majors a portar una vida digna i independent i a participar en la vida social i cultural"

Aquest reconeixement exprés cap a les persones majors implica per part de les administracions públiques, assegurar la capacitat econòmica i l'atenció assistencial a les persones majors i, sobretot, implica garantir el respecte per les decisions vitals de cada individu (dignitat i independència) i fomentar la participació activa en el disseny de les polítiques que els afecten (participació en la vida social i cultural).

Entre altres coses, com expliquen els professors Maldonado Molina i García Valverde *"En matèria d'habitatge implicarà procurar mantenir a les persones majors en el seu context social mitjançant una sèrie d'instruments destinats a aconseguir que conservin la seva autonomia personal. D'aquesta manera, l'opció de les residències quedaria reservada per als subjectes que no poden (o no volen) viure a casa seva, però procurant que en cap cas suposi un allunyament dels llocs on va transcórrer la seva vida"*. (Revista MTAS. 2005 p.467).

Defensar els drets de les persones majors també ha d'implicar protegir-les. S'estima que un 10% de les persones majors d'una societat han patit o patiran alguna forma d'abús o maltractament. Investigacions recents suggereixen que l'abús, l'abandonament i la violència contra les persones



majors, són encara més freqüents del que s'ha reconegut. Aquests actes es converteixen en un atac inacceptable a la dignitat i els drets humans de les persones majors. La situació sociodemogràfica actual, en què el col·lectiu de persones majors és cada vegada més nombrós i, a vegades, menys valorat, i on l'estructura familiar ha experimentat grans canvis, provoca que les persones majors siguin encara més vulnerables a patir aquest tipus de situacions.

Per afrontar aquest problema primer ho hem de visibilitzar i, d'aquesta manera, poder articular recursos i serveis comunitaris al voltant de la resolució del problema. Hem de generar la confiança suficient en les víctimes i en la societat en general per sortir del silenci típic que es produeix davant aquest tipus de comportaments.

Per resoldre el problema necessitem estudiar-lo a fons, sensibilitzar la societat, informar les possibles víctimes, apostar per la professionalització de les cures, coordinar tots els serveis públics entorn de la persona i, sobretot, donar les suficients garanties perquè qualsevol persona que es consideri víctima d'abusos o maltractament tingui la certesa que després de la denúncia tindrà una resposta adequada.

Però si el que volem és construir una nova societat, on les persones majors passin de ser considerades simples beneficiàries de prestacions d'assistència social a veritables subjectes de dret, si volem abordar problemàtiques com l'empobriment econòmic per qüestions relacionades amb l'envelliment, la discriminació de les dones a la nostra societat per qüestions d'edat o el dret de totes les persones majors a decidir i formar part activa del seu propi procés d'envelliment, hem d'oferir respostes integrals.





Per a això, es fa imprescindible el blindatge constitucional d'alguns d'aquests drets i l'aprovació de lleis integrals de protecció a les persones majors. Actualment, molts dels drets de les persones majors o no estan recollits en cap legislació específica o simplement estan dispersos en múltiples normatives, la qual cosa pràcticament impossibilita el seu exercici.

Aquesta legislatura, a l'IMAS, hem publicat i estem treballant en la implementació d'un protocol d'actuació conjunta davant de situacions de maltractament domèstic i negligència en persones majors on s'estableixen les bases per a la detecció i intervenció davant casos d'abús i on se coordinaran i s'articularen recursos d'urgència social de les distintes administracions en el territori.

Els i les socialistes proposam:

- Una llei autonòmica de defensa dels drets de les persones majors que els garanteixi una vida digna, independent i la participació activa dins la nostra societat.
- Mesures de sensibilització per visibilitzar els drets de les persones majors com subjectes de ple dret dins la nostra societat i la necessitat de protecció davant de casos d'abús o maltractaments.
- Assegurar i articular el catàleg de serveis i recursos d'atenció a persones grans per afavorir la protecció dels seus drets i la permanència en el seu entorn quan sigui possible.





Viure en un entorn amigable

Els beneficis de les polítiques de promoció i foment de l'envelliment actiu per a les persones majors en l'entorn comunitari està àmpliament estudiat i reconegut: beneficis de tipus físic, psicològic, emocional, social, etc.

El que de vegades passa més desapercebut, són els beneficis que la permanència de les persones majors en el propi entorn reporta a la pròpia comunitat, per exemple, amb la seva implicació en programes de voluntariat social, amb la participació en la vida socioeconòmica de la comunitat, amb el desenvolupament d'activitats de cures, etc.

El foment dels programes d'intervenció comunitària i participació social que persegueixen l'envelliment actiu i saludable de la persones, milloren la qualitat de vida, eviten l'aïllament social, redueixen els casos de depressions i solitud, prevenen i detecten els riscos de maltractaments i abusos en totes les seves formes, amplien les xarxes de relacions de les persones i, sobretot, eviten la invisibilització d'un col·lectiu de persones cada vegada més gran i, en moltes ocasions, poc reconegut.

Participació social de les persones majors

La participació social és la intervenció dels ciutadans en la presa de decisions respecte al maneig de recursos, programes i activitats que impacten en el desenvolupament de la comunitat.

Des d'una perspectiva individual, vol dir que les persones majors enfronten el seu propi procés d'envelliment des d'un paper o rol actiu i sense desconnectar-se o aïllar-se de la societat. Des d'una perspectiva col·lectiva, significa que les persones majors tenen una gran experiència





vital que ha de ser reconeguda per possibilitar que els canvis en les societats es produeixin d'una manera equilibrada.

Des del Consell de Mallorca, fa anys que treballem en moltes de les dimensions que componen la participació de les persones majors a la nostra comunitat: l'associacionisme (a través de programes de promoció sociocultural per tota l'illa), el voluntariat (a través de programes de voluntariat social i programes de caràcter intergeneracionals), el foment de les activitats d'oci i temps lliure (a través de les nostres llars socioculturals per a la promoció de l'autonomia personal).

Tot i això, encara tenim un camí llarg per recórrer en dues dimensions importants que promouen la participació activa: l'educació permanent de les persones majors (amb especial atenció a la superació de la bretxa digital) i la seva participació en l'activitat política.

Sense cap dubte, per a una persona major, participar socialment és poder decidir sobre aquelles polítiques que afecten, d'una manera o d'altra, el seu procés d'envelliment.

Aquesta legislatura, a través de l'Observatori de Persones Majors de l'IMAS, hem avançat molt en aquest sentit i hem articulat aquesta participació en l'activitat política a través de la planificació conjunta (associacions de gent gran, entitats del tercer sector i administracions públiques) de polítiques de promoció de l'autonomia, atenció a la dependència i protecció de les persones majors.

Com a conseqüència d'aquesta planificació conjunta i de la demanda de les persones majors, des de juny de 2018 l'IMAS ha posat en marxa l'Oficina d'Informació a les Persones Majors de Mallorca amb l'objectiu





d'informar i assessorar a tota la població major sobre aquelles qüestions que els puguin interessar o afectar a el seu procés d'envelliment (activitats d'oci, voluntariat, cures de dependència, assessorament legal, etc.)

Creiem que ha arribat el moment de donar la següent passa i constituir de forma oficial el Consell de Persones Majors de Mallorca com un òrgan de caràcter vinculant per a les administracions competents a l'hora de planificar polítiques que afecten el procés d'envelliment de les nostres persones majors. Consell que ha de servir també per fomentar la creació d'òrgans similars de caràcter comarcal i municipal per afavorir que les idees i necessitats de les nostres persones majors puguin tenir un espai per ser escoltades.

Qualitat de vida en l'envelliment

A mesura que una persona va envellint hi ha una clara tendència a la pèrdua de qualitat de vida. Per intentar compensar aquesta pèrdua pot ser necessari actuar sobre algunes dimensions claus que afecten el benestar de les persones: la situació econòmica, la salut, les relacions socials, l'habitatge i l'oci.

No obstant això, la preservació de la qualitat de vida no és un concepte exclusivament mesurable de forma objectiva sinó que té un fort component de percepció subjectiva, per la qual cosa, qualsevol política plantejada s'ha de fer des del punt de vista de la personalització.

Els Equips de Vellesa i Família de l'IMAS, fins ara, s'han centrat en la prevenció i promoció de l'autonomia de les persones majors a través dels programes d'estimulació cognitiva i suport psicosocial a les famílies cuidadores, arribant anualment a més de 1.800 usuaris i 200 familiars per





tota Mallorca. Fa 25 anys que aquests equips van posar en marxa programes pioners de promoció de l'autonomia i prevenció de la dependència al territori i ara arriba el moment de fer una passa més i oferir a les persones majors un veritable Pla d'Atenció Individualitzat que asseguri el seu envelliment en l'entorn amb qualitat.

No podem afrontar aquest repte únicament des del sistema de serveis socials sinó que hem de ser capaços de coordinar els recursos dels diferents sistemes que intervenen en l'entorn comunitari (serveis sanitaris, serveis socials municipals, serveis socials especialitzats, etc.) i articular tot aquest catàleg de recursos entorn a les necessitats canviants de cada persona.

Els Plans d'Atenció Individual conjunts es convertiren així en un instrument clau per coordinar tots els recursos necessaris perquè una persona major i la seva família puguin desenvolupar el seu projecte vital amb totes les garanties.

En molts casos no es tracta de crear nous recursos sinó d'aprofitar bé els que tenim i assegurar que arriben a tota la població: centres de salut, centres de dia, atenció a domicili, menjar a domicili, teleassistència, programes de foment de l'autonomia personal, voluntariat, ajudes tècniques, etc.

Si de veritat volem lluitar contra els casos d'aïllament social i solitud, contra els abusos i maltractaments a les persones més vulnerables, si volem donar suport a les persones amb necessitats d'atenció assistencials i les seves famílies cuidadores, ho hem de fer des de la individualització





de cada cas. No hi ha solucions generals davant les necessitats especials de cada persona.

Espais adaptats a les persones

Si volem satisfer el desig majoritari de les persones majors de poder envellir en la seva comunitat d'una manera segura i confortable, hem d'abordar d'una manera decidida l'adaptació funcional de l'entorn de la persona major i l'accessibilitat dels espais públics dels nostres pobles i ciutats. Entenent aquesta adaptació des d'un sentit integral perquè totes les persones puguin desenvolupar les seves activitats bàsiques de la vida diària d'una forma totalment normalitzada.

Per això, no només hem de parlar d'adaptació d'infraestructures sinó que hem d'introduir el concepte d'itineraris bàsics per poder desenvolupar cada projecte vital: reforma d'infraestructures privades i públiques, suports tècnics a la llar, mobiliari funcional, transport adaptat, espais públics accessibles, etc.

Per canviar el model d'atenció, hem de canviar l'estratègia d'urbanisme i habitatge i enfocar-la des del punt de vista de les persones majors. Un punt de vista molt útil per abordar les necessitats d'altres col·lectius amb necessitats (infància, família, persones amb discapacitat, etc.). Hem de promoure espais domèstics segurs i confortables que permetin l'autonomia i independència de les persones majors, potenciant les seves capacitats.

Perquè això passi, des de les administracions hem d'apostar per línies de subvenció per a l'adaptació o rehabilitació d'habitatges destinats a preparar el domicili per afrontar el procés d'envelliment amb total





garantia. També, haurem de potenciar la incorporació de línies per subvencionar la incorporació de suports tècnics a la llar, amb especial atenció a la incorporació de les TIC's de caràcter assistencial.

Quan els domicilis de les persones majors o de les seves famílies no puguin ser una alternativa habitacional per gaudir d'un envelliment segur i saludable, les administracions insular i local hauran de promoure serveis d'habitatges supervisats i tutelats en l'entorn comunitari.

Entre l'atenció en el domicili de la persona i la institucionalització en residències especialitzades, hi ha serveis intermedis que no han estat explorats prou a Mallorca i que permetrien cobrir la gran majoria de les necessitats de les persones majors dependents sense haver de recórrer a una institucionalització massiva.

D'aquesta manera, els mateixos serveis que ja es presten a la comunitat (centres de dia, atenció a domicili, menjar a domicili, etc.) serien perfectament compatibles amb els models d'habitatges supervisats / tutelats.

Finalment, perquè les persones majors puguin gaudir d'una vida totalment normalitzada a la seva comunitat, necessiten que els espais públics pels quals transcorre la seva vida estiguin adaptats a les seves necessitats.

Aquesta legislatura s'ha aprovat la Llei 8/2017, de 3 d'agost, d'accessibilitat universal de les Illes Balears, que ens obliga a establir el concepte de la cadena d'accessibilitat, entesa com la capacitat de totes les persones de aproximar-se, accedir, usar, interactuar, comprendre i sortir de qualsevol espai, entorn o recinte amb independència, facilitat i continuïtat.





L'accessibilitat universal no és un concepte exclusiu per al col·lectiu de persones majors però l'impuls de la llei i el seu desenvolupament a nivell local i insular és una bona oportunitat per complir amb l'objectiu de permanència i envelliment en la comunitat.

Els i les socialistes proposam:

- Impulsar la constitució oficial del Consell de Persones Majors de Mallorca i fomentar la creació de consells de persones majors comarcals i municipals
- Impulsar els Plans d'Atenció Individual conjunts com a instrument clau per coordinar tots els recursos necessaris perquè una persona major i la seva família puguin desenvolupar el seu projecte vital amb totes les garanties en el seu entorn.
- Impulsar ajudes per a l'adaptació de l'habitatge habitual i establir plans, juntament amb els municipis, de foment d'habitatges públics supervisats/tutelats per a persones majors i d'adaptació funcional dels espais públics.

Cuidar les persones majors en el seu entorn

Tradicionalment, l'atenció a la persones majors s'ha tractat des de la perspectiva dels models assistencials. Models dedicats a institucionalitzar persones en grans centres residencials i oferir-los serveis rígids a l'espera que siguin les persones les que s'adaptin a ells i no al contrari. Aquests models cada vegada funcionen menys en la nostra societat perquè, afortunadament, les persones cada vegada esperem més.





Per això, no és casualitat que des de fa alguns anys, s'estiguin desenvolupant polítiques centrades en les persones. Polítiques d'idees senzilles, que parlen de coses senzilles: drets, dignitat, autodeterminació, desenvolupament personal, relacions, benestar, etc., però alhora molt complexes a l'hora d'implementar-les perquè vivim en un món categoritzat, parcel·lat i de serveis rígids .

Durant aquesta legislatura, des de l'àrea de Persones majors de l'IMAS, els socialistes hem posat les bases per generar un canvi de rumb en el model d'atenció a les persones majors, basat en una idea fonamental:

"L'atenció a les persones majors dependents i les seves famílies s'ha de produir fonamentalment en el seu entorn comunitari (al voltant del seu domicili) i els centres residencials han d'evolucionar cap a centres amb unitats més petites i més especialitzades en els diferents àmbits socio-sanitaris "

Per aconseguir-ho, hem de seguir treballant 2 línies principals:

- *Prevenció i atenció a l'entorn de la persona*
- *Atenció especialitzada en centres*

Prevenció i atenció a l'entorn de la persona

Les persones, independentment de la nostra situació personal o de salut, volem romandre a casa nostra, amb la família i els amics. Avui en dia, mitjançant la tecnologia i la reorganització dels serveis existents és possible cuidar una gran majoria de persones majors dependents en el





seu entorn amb molta més qualitat, millors serveis i a un menor cost que en un centre residencial.

La gran majoria de les persones majors dependents i les seves famílies no necessiten 24 hores d'atenció especialitzada en un centre per resoldre el seu problema, hi ha una gran varietat de solucions si podem flexibilitzar el serveis que prestem. Avui en dia, un percentatge important de domicilis estan preparats per poder realitzar una atenció digna a les persones dependents o, només, necessiten una petita adaptació.

Quan la permanència en el domicili habitual de la persona no sigui possible per la impossibilitat de prestar una atenció amb dignitat i qualitat, ja sigui perquè la persona no tingui el suport d'un familiar o cuidador, perquè necessiti d'un alt grau d'atenció assistencial o perquè el domicili no disposi d'unes mínimes condicions d'habitabilitat i seguretat, hem de promoure recursos intermedis de permanència en l'entorn com els serveis d'habitatges supervisats i tutelats.

Per primera vegada en la seva història, l'IMAS ha començat a prestar atenció socio sanitària en el domicili de les persones majors dependents a través del nou servei d'atenció integral a domicili (SAID). Ja són més de 120 persones majors dependents ateses en el seu domicili en 16 municipis de Mallorca amb una inversió de 1,5 milions d'euros. Els nivells d'excel·lència en la prestació del servei per les persones i les seves famílies són inqüestionables i amb un estalvi de costos de prop del 60% respecte als models residencials.

Amb aquest tipus de models, podem millorar la qualitat de l'atenció a les persones majors dependents. L'atenció en el seu entorn és el que la





persona dependent vol majoritàriament i on cobra tot el seu sentit els models d'atenció centrada en la persona. Podem evitar-nos la necessitat de construir i mantenir un gran nombre d'infraestructures molt costoses, tant a nivell econòmic com territorial. Podem generar riquesa i gran quantitat de llocs de treball de qualitat simplement atorgant el valor econòmic que es mereix l'atenció a les persones.

La coordinació entre els diferents serveis de prevenció i atenció que es presten a l'entorn de la persona (centres de dia, centres de salut, atenció a domicili, serveis d'habitatge supervisat/tutelat, programes d'envelliment actiu, etc.) és la clau per abordar aquest repte. Tots els serveis han de reorientar-se cap aquesta nova realitat i organitzar-se entorn a les necessitats de la persona.

Els i les socialistes proposam:

- Models d'atenció per a persones amb necessitats de suport, que promoguin la permanència en el seu l'entorn, que garanteixin una atenció integral de qualitat, que procurin la seva autonomia personal i que afavoreixin la seva participació en la comunitat.
- Acompanyar a les famílies cuidadores i millorar el seu benestar oferint informació, assessorament, formació, respir i suport.
- Fomentar la coordinació dels diferents nivells d'atenció (comunitària, especialitzada i sanitària) potenciant les intervencions conjuntes preventives i de promoció de la salut.





Atenció especialitzada en centres

Els centres residencials són i seguiran essent estratègics per a l'atenció de les persones majors dependents en aquells casos d'una necessitat assistencial d'alta intensitat o quan les condicions familiars o d'habitatge no siguin les adequades. No obstant això, els centres residencials han d'anar evolucionant cap a serveis amb unitats molt més especialitzades, temporals, rehabilitadores i connectats amb la comunitat.

L'IMAS gestiona ja més 1.500 places residencials d'atenció a persones dependents i més de 200 places de centre de dia, entre places de gestió directa i concertades amb altres entitats. Durant aquesta legislatura, ja sigui en solitari o en col·laboració amb el Govern de les Illes Balears, l'IMAS passarà d'una situació històrica de creació de 0 places residencials a la creació i gestió de 486 noves places (entre places transferides, de nova creació o en projecte de realització).

No obstant això, els models de creixement continuat en places residencials permanents per a persones majors dependents, propis de les darreres dècades del segle passat, són insostenibles econòmicament i territorialment, davant l'augment previst de la població major.

Segons els índexs de cobertura residencial que marca l'organització mundial de la salut (OMS) per atendre correctament a la població major d'un país i, tenint en compte, les previsions de creixement de la població major a les Illes Balears per a les pròximes dècades, hauríem construir, només a Mallorca, entre 40 i 50 residències de 100 places cadascuna per a l'any 2030. Un objectiu impossible d'aconseguir en un territori com el





nostre i molt qüestionable quan parlem d'una població major en creixement constant.

Davant aquest escenari, els socialistes volem deixar de parlar de places creades i volem parlar de persones ateses. Apostem decididament per un canvi de model en el qual els centres residencials deixin de ser l'eix fonamental de les polítiques d'atenció a les persones majors dependents i esdevinguin un suport als serveis d'atenció directa realitzats a l'entorn comunitari de la persona.

Tenint com a objectiu principal la recuperació de la persona per a la tornada al domicili i la recerca dels suports comunitaris necessaris perquè això sigui possible. Aquests nous centres amb unitats especialitzades també jugaran un paper fonamental per establir un circuit sociosanitari entre els serveis hospitalaris i residencials on puguem donar resposta a les persones amb necessitats de continuïtat en les cures, amb necessitats d'atenció al final de la vida o amb necessitats de rehabilitació després d'un procés hospitalari.

Els i les socialistes proposam:

- Centres residencials sociosanitaris integrants en l'entorn amb unitats més petites especialitzades en: respir, rehabilitació, trastorns conductuals, demències, etc.
- Centres connectats directament amb les necessitats hospitalàries del sistema de salut, creant l'espai sociosanitari conjunt entre els serveis de salut i els serveis socials.





- Centres connectats amb els serveis comunitaris amb l'objectiu principal de la recuperació de la persona per la tornada al domicili i la recerca dels suports comunitaris necessaris perquè això sigui possible.

Feminització de l'envelliment

Volem tancar el document sobre envelliment en l'entorn comunitari d'aquesta Conferència Política dels socialistes de Mallorca visibilitzant un dels factors menys tractats en el procés d'envelliment de la població: la feminització de la vellesa. Fer visible la feminització de l'envelliment significa reconèixer que les dones, a causa de factors demogràfics, culturals i econòmics tenen una experiència diferent del procés d'envelliment en relació als homes.

Efectivament, per factors demogràfics les dones a Espanya arriben a viure fins a 7 anys més que els homes però això no significa que aquests anys siguin anys de major qualitat. En el context de l'envelliment, les dones pateixen una doble discriminació: per raons d'edat i per raons de gènere.

Elles són les que històricament han estat relegades als espais privats de la llar i les que assumeixen majoritàriament les atencions informals de les persones grans dependents.

Elles són les que pateixen més l'aïllament social i els problemes de solitud. Elles són les més propenses a patir abusos i maltractaments (en qualsevol de les seves formes) i les que menys denunciaran per no afectar el nucli familiar. Elles són les que després d'una vida dedicada al treball domèstic no rebran una pensió contributiva o les que, simplement pel fet d'enviudar, perdran poder adquisitiu.



Des de les responsabilitats públiques hem de tenir molt present aquest fenomen a l'hora de plantejar les nostres polítiques d'atenció al col·lectiu de persones majors i hem de ser capaços de visibilitzar i garantir els drets de les dones majors a envellir com desitgin.

Els i les socialistes proposam:

- Visualitzar i sensibilitzar a la societat de la doble discriminació que pateixen les dones pel fet d'envellir: discriminació pel fet de ser dona i discriminació pel fet de ser major.
- Introduir i, si es necessari, replantejar les nostres polítiques d'atenció a les persones majors des d'un punt de vista de la dona major adulta per compensar les situacions que han provocat les discriminacions per qüestió de gènere al llarg de tota la vida.

CULTURA A L'ABAST DE TOTHOM

Introducció

La cultura és un dret, pilar fonamental de la nostra societat, indispensable en un Estat del Benestar per al desenvolupament ple d'una ciutadania democràtica. Les institucions públiques han de respectar i promoure aquest dret i per això han de crear i mantenir infraestructures culturals bàsiques i col·laborar amb les iniciatives cíviques i privades compartint objectius comuns.





A més, la cultura mereix tornar a estar al centre el debat polític, com element essencial per l'enriquiment cultural i desenvolupament personal de tots els ciutadans i totes les ciutadanes per a la construcció d'un país segur de la seva identitat, que és dinàmica i oberta al món.

El suport dels poders públics a la creació és una condició indispensable per disposar d'una oferta cultural viva i atractiva, que s'ha de veure complementat amb una política activa de generació de nous consumidors cultural.

Suport, difusió i promoció de la cultura a Mallorca

Les polítiques culturals des de Mallorca liderades per part dels i les socialistes han de ser la pedra angular en aquesta matèria i han de vetllar per consolidar un model que garanteixi que la cultura no estigui només a l'abast d'uns pocs, sinó que se situï en l'eix central de les polítiques que s'adrecen a les persones, al conjunt dels ciutadans i les ciutadanes.

És, per tant, el nostre principal objectiu polític que la cultura pugui arribar a tothom, dotant-la d'una òptica social.

Des del partit socialista volem apostar de manera ferma pel suport a la creativitat, des de la base, posant a disposició dels creadors i creadores els espais i recursos necessaris. És tracta d'apostar directament pels individus que construeixen aquest sector. Demostrant així que perseguim l'objectiu de recuperar el valor democràtic que és la cultura.





Quant a infraestructures, s'ha de defugir de la política cultural mesurada en metres quadrats, com a espais de negoci buidats de valor patrimonial, o com inversió constructiva.

Està clar que els equipaments culturals han de ser el vehicle on s'expressi la creativitat, però hem d'evitar parlar només de construccions d'edificis, sinó que defensar el dret dels ciutadans i ciutadanes al seu accedir a una cultura rica i diversa de la que totes i tots formen part, com element integrador per excel·lència. Es la millor eina de creixement i transformació.

Els i les socialistes proposam:

- Crear el Consell de les Arts i Cultura de Mallorca, òrgan coordinador de la competència en matèria de cultura del Consell de Mallorca. A fi de coordinar, supervisar, projectar i difondre tota la cultura a l'illa de Mallorca.
- Recuperar l'espai Mallorca a Barcelona per tal de donar a conèixer i fer difusió de la cultura pròpia de l'illa així com de les nostres singularitats. Així mateix, una vegada recuperat, per tal de procedir a elaborar el seu programa de dinamització, s'escoltarà al grup impulsor que, amb no poc esforç, va rescatar l'Espai quan el Partit Popular ho va abandonar.
- Continuar amb la tasca d'agilització de la tramitació administrativa dels expedients en matèria de cultura, sense descartar la creació d'un organisme autònom per aquest fi.





- Convertir el Museu de Mallorca es convertirà en el referent de la història i la cultura de l'illa de Mallorca, es per això que millorarem la seva gestió, les seves instal·lacions, la seva oferta programàtica, i sobretot s'obrirà a tota la comunitat illenca com un espai d'intercanvi i de difusió de la nostra història, apostant per activitats complementaries, exposicions temporals, publicacions i conferències.
- Dotar i augmentar l'oferta pública de sales d'assaig a l'illa, com espais on tinguin cabuda les expressions i manifestacions escèniques i musicals.
- Apostar, dintre de les competències del Consell de Mallorca, per aplicar descomptes culturals destinats al col·lectiu de joves i gent per major per accedir a totes les activitats culturals a un preu reduïts.
- El CACIM s'encarregarà de treballar en xarxa i fer projectes comuns amb Auditoris, Teatres Públics i centres expositius.
- Coordinar des del Consell de Mallorca, amb la col·laboració dels ajuntaments, la creació i contractacions de produccions musicals per tal d'agilitzar les tramitacions i abaratir costos. Hem de ser tenir present que la música també ha de tenir un paper rellevant en aquest àmbit.
- El Teatre Principal ha d'esdevenir el centre de creació contemporani de l'illa de Mallorca. Obrint-lo a la creació dels artistes mallorquins, apostant per la producció pròpia. Vertebrador d'una forma d'entendre la cultura a l'illa com a creadora



d'economia, com a formadora de pensament crític i com a element dinamitzador. Així mateix, el Principal formarà part de l'organisme encarregat de treballar en xarxa i fer projectes comuns amb Auditoris i Teatres Públics, a fi de treballar conjuntament i fer produccions que puguin rodar per tota l'illa. A més, s'avançarà cap al foment de la coproducció amb altres teatres com pugui ser la Fundació Teatre Principal d'Inca, Manacor o d'altres municipals, o fins i tot dur a terme coproduccions amb altres consells insulars.

- La Misericòrdia esdevindrà un Museu d'Art Contemporani així com també lloc de trobada de la cultura Mallorquina. Es crearan noves exposicions temporals i itinerants, s'exposarà la col·lecció pròpia de manera permanent i es destinaran espais per a la creació, prioritzant sobretot els joves creadors i les joves creadores. Això permetrà dotar l'immoble de major dinamisme cultural i vida artística.
- Impulsar una xarxa d'espais a Mallorca de manera que, en règim legal de cessió o co-gestió, es puguin aprofitar infraestructures o espais de propietat municipal disponibles, en desús o infrautilitzats per al desenvolupament de projectes amb fins socials i culturals. Es tractaria sobretot d'habilitar aquests espais com llocs de creació per a joves artistes de caràcter plàstic i del disseny, amb la possibilitat de realitzar exposicions temàtiques i delimitades en el temps.
- Fer servir com a escenaris culturals els carrers, les places i els espais monumentals dels pobles o ciutats de Mallorca, acostant la cultura al carrer. Apostarem també per fer un programa itinerant de



propostes culturals arreu de l'illa en col·laboració amb creadors, agents i resta d'institucions.

- Fomentar, juntament amb el Govern de les Illes Balears, en tant competent de l'acció exterior en matèria cultural, la internacionalització de la cultura de la nostra illa divulgant l'oferta amb campanyes específiques de caràcter internacional, potenciant als nous artistes i possibilitant la incardinació d'artistes estrangers, de tots els àmbits: disseny, dansa, música, interpretació, entre d'altres. En aquesta línia també apostam per fomentar i donar suport per a la presència de joves artistes en fires d'Art i certàmens de caràcter internacional.
- Dotar a la Xarxa de Biblioteques Públiques dels recursos adients per tal d'obrir-les més a la ciutadania, tant en oferta cultural com en horari d'obertura, tot incrementant l'oferta de llibres disponibles.
- Revisar el model i donar un major impuls del Pla de foment de la lectura i desenvolupament de la comprensió lectora. Apostam també per intensificar les iniciatives per fomentar l'edició, producció i comercialització de llibres.
- Continuar impulsant la comissió de rodatges constituïda aquesta legislatura per tal de seguir donant suport institucional i facilitar que les Mallorca serveixi de localització per a produccions cinematogràfiques de l'exterior.
- Fomentar que els ajuntaments facin inversions en infraestructures culturals del municipi. Tenint com a objectiu aconseguir un espai



multidisciplinari que permet la programació d'obres cinematogràfiques i teatrals així com de concerts i conferències.

El nostre patrimoni és la nostra història

El patrimoni cultural en sentit ampli són tots aquells aspectes del passat i també del present, que pertanyen al conjunt de la societat en què vivim i constitueix un referent per a una societat estable, que és conscient d'on ve i on pot arribar, que protegeix l'entorn al seu voltant i que mereixen ser gaudits per les futures generacions, característica integradora de l'entorn en què vivim. Part fonamental de la nostra identitat com a comunitat i a nivell individual. Comprendre'l ens ajuda a entendre'ns a nosaltres mateixos i també a explicar als altres qui som.

El nostre objectiu polític bàsic en aquesta matèria és el manteniment del nostre patrimoni, destinant-hi els recursos necessaris per aquest fi. També apostam pel foment i la difusió del mateix.

Els i les socialistes proposam:

- Continuar protegint els bens d'interès cultural (BIC), amb una especial atenció al nostre patrimoni industrial. Això suposa apostar per recuperar la maquinaria històrica a fi de preservar-la com a part del nostre passat i poder-la protegir.
- Establir les línies i estratègies a seguir pel projecte d'arqueologia de l'Illa de Mallorca.
- Crear juntament amb la UIB, i el Museu de Mallorca un centre mallorquí d'arqueologia, a fi de convertir-se en un espai de treball i



consulta per els arqueòlegs i historiadors, per poder treballar conjuntament i dipositar les seves troballes.

- Crear una nova Xarxa d'arxius històrics municipals a Mallorca, així com crear un catàleg comú a fi d'agilitzar la feina als historiadors. D'aquesta manera crearem nous ajuts per a la digitalització de fons bibliogràfics d'arxius municipals, fons bibliogràfics i hemeroteques.
- Impulsar la cultura audiovisual (fotògrafes, documents sonors, imatges, entre d'altres) a través del treball en xarxa dels diferents arxius del so i de la imatge de Mallorca.
- Reforçar i dotar de recursos a l'Arxiu del So i de la Imatge de Mallorca com arxiu audiovisual de l'història de Mallorca. Amb aquest objectiu es dotaran de recursos al departament del Consell de Mallorca encarregat de gestionar-lo, tant per poder adquirir els documents audiovisuals històrics i col·leccions privades, així com també per crear nous arxius i millorar els existents.

L'ESPORT COM INSTRUMENT PER GARANTIR UNA SOCIETAT COHESIONADA I SALUDABLE

Introducció

L'esport és un bé per a la societat i s'ha de cuidar, potenciar i donar màxima facilitat a les persones perquè ho puguin practicar, de forma individual o col·lectiva, formant part de les diferents i necessàries organitzacions esportives que el gestionen o bé facilitant a qui el vol



practicar sense estar vinculat a elles. Entenem l'esport com a eina educativa, de salut, de feina, generadora d'economia, d'oci i de temps lliure.

La política esportiva del Consell de Mallorca ha de ser de proximitat. S'han de crear aliances amb el teixit esportiu amb ajuntaments, federacions, clubs esportius, associacions, escoles esportives municipals i centres educatius.

La pràctica de l'esport i l'activitat física té una gran acceptació a Mallorca, no només en les etapes educatives, sinó també entre les persones adultes. L'evolució de l'esport és una realitat a Mallorca, la multitud d'instal·lacions esportives públiques i privades que tenim, amb el suport institucional a la millora de les condicions per oferir espais de qualitat ha fet que hi hagi un augment considerable de participació en activitats esportives.

El camí de l'activitat esportiva és molt clar, els infants de ben petits s'inicien a un esport amb la promoció esportiva amb activitats extraescolars i dins l'escola amb l'àrea d'educació física. La introducció dels infants dins la cultura esportiva es recomana en edats primerenques, iniciant-se dins l'esport a través del joc, per anar adquirint uns hàbits saludables, sobretot, els primers anys de vida i que serviran per a sempre. Després la següent passa serà el programa d'esport escolar federat.

El Consell de Mallorca ha de seguir unes línies molt clares, l'esport com a eina educativa i també com a font de benestar i salut, treballant per la igualtat, la solidaritat i la integració.





S'ha de fer feina amb l'esport base com a complement essencial per a la formació dels infants i joves i com a forma d'oci i recreació. També s'ha de donar màxima facilitat de poder fer activitat física i esportiva a qualsevol edat, fomentant programes d'envelliment actiu.

La salut de tots els infants i joves que practiquen activitat física i esportiva a Mallorca, el poder prevenir malalties i lesions relacionades amb la pràctica de l'esport, detectar els casos de risc cardiovascular i prevenir la mort sobtada mentre es practica esport, amb el servei de medicina esportiva s'han de poder treballar tots aquests aspectes.

Esport com a eina educativa i per la transmissió de valors

L'esport té un gran potencial com a eina educativa, és un transmissor de valors.

Els valors que ens aporta l'esport són tants, que és transversal a tot el que l'envolta. Els valors no s'ensenyen es viuen, vénen implícits en la pràctica del dia a dia. Per tant, fomentar i educar en valors és una prioritat. Potenciar el programes per al foment de valors a l'esport (com, per exemple, el programa Posa Valors a l'esport,) donant difusió a tots els municipis de Mallorca, per tal d'arribar als esportistes, tècnics i sobretot a les famílies, ja que aquestes són peça clau perquè els infants i joves esportistes es desenvolupin i madurin de manera correcta, no només com a bons esportistes sinó també amb valors personals. Per assolir-ho, hem de potenciar la igualtat i la integració, a través del suport a l'esport femení i a l'esport adaptat.

D'altra banda, una de les millors maneres de treballar per l'esport des de la vessant educativa i de la transmissió de valors és als centre educatius,





origen de la formació i aprenentatge de tots els i les joves. Per tant, hem de continuar apostant per dur a terme polítiques esportives en coordinació amb el sector educatiu.

En aquest sentit, hem de tractar de desenvolupar un pla d'activitats esportives que engresquin als i les joves en l'adolescència en horari extraescolar als instituts, ja que és precisament en aquestes edats quan hi ha un major grau d'abandonament esportiu. Així doncs, potenciar programes d'esport en instituts i facilitar la seva pràctica en horari no lectiu en qualsevol centre educatiu serà sempre una política positiva.

Els i les socialistes proposam:

- Potenciar programes esportius per al foment i la difusió dels valors a l'esport, integrant sempre l'esport femení i l'adaptat.
- Treballar i potenciar un pla d'activitats esportives als instituts.
- Establir un sistema de coordinació entre els centres educatius i els clubs esportius per seguir formant esportivament en horari extraescolar.

L'esport com a font de benestar i salut

La pràctica de l'activitat física i esportiva ens aporta molts beneficis en el desenvolupament com a persones. A nivell físic milloram en salut i prevenim malalties, també milloram les habilitats motrius bàsiques, a nivell psicològic milloram l'autoestima i l'autoconcepte, augmentam la sensació de competència, milloram les situacions d'estrés, els trastorns de





la son i la depressió, i a nivell social milloram la relació amb els altres, la cooperació, el sentiment d'equip i el reforçament d'activitats col·lectives.

Entenem, per tant, que és necessària una coordinació de les institucions esportives amb els centres de salut dels municipis. L'oferta esportiva s'ha de connectar amb els centres d'assistència primària, i coordinar estratègies i sumar esforços entre els departaments de salut i esport dels municipis.

D'aquesta manera el sistema esportiu podrà dissenyar amb major precisió la pràctica de l'activitat física i esportiva, especialment quan s'adreci a les persones grans i més vulnerables. A més, per a garantir la pràctica saludable de l'activitat física i esportiva, és necessari un tipus d'entrenament invisible, també, com són la nutrició, la hidratació i el descans. I en aquest aspecte també s'ha de treballar conjuntament amb les institucions, i fins i tot amb campanyes pròpies.

Com a element relacionat amb el que s'ha parlat als paràgrafs anteriors, és considerable que hi ha un augment de la longevitat, per tant, és convenient activar programes d'activitat física per a persones majors, per tal de ajudar a millorar les condicions de salut i la qualitat de vida de la gent gran.

Els i les socialistes proposam:

- Fomentar l'esport com a font de benestar i salut, duent a terme programes de col·laboració conjunta amb les institucions sanitàries. S'ha de promoure especialment amb els centres d'atenció primària als municipis.





- Activar i fomentar activitats esportives per a l'envelliment actiu.

Espais per a la pràctica de l'esport

La nostra illa és un marc incomparable per fomentar i promoure la participació a la pràctica de l'activitat física i esportiva als espais a l'aire lliure, sempre de manera adequada i sense fer malbé al medi natural. Per tant, hem de donar suport als ajuntaments i les entitats esportives establint convocatòries periòdiques per a reformes i manteniment de les instal·lacions esportives municipals i espais a l'aire lliure (platja, muntanya, parcs, entre d'altres).

En aquest punt no ens oblidam, per suposat, de la necessitat de continuar donant suport als ajuntaments en la tasca d'inversió i manteniment d'instal·lacions esportives municipals que no siguin a l'aire lliure.

En quant a la redacció de planejaments urbanístics, volem fer esment a la necessitat de promoure la utilització d'eines d'avaluació de l'impacte en la salut. Aquesta avaluació reforça la incidència de les polítiques urbanes en la millora de la qualitat de vida de les persones i té incidència directa respecte a l'activitat esportiva.

Per tant, la col·laboració dels tècnics d'esports en la redacció de nous planejaments urbanístics és clau, ja que coneixen les demandes d'activitat física i esportiva que es troba al seu municipi. Hem de ser conscients que les decisions adoptades en el disseny urbà no només tenen una incidència en l'economia i el medi ambient, sinó també en la salut física, psíquica i social de les persones.





Així doncs, els ajuntaments han de promoure espais públics de qualitat i que estiguin integrats en l'entorn, és a dir, punts de trobada que fomentin l'activitat física i esportiva a l'aire lliure, així com fomentar la mobilitat a peu o en bicicleta per a afavorir la millora de la condició física de les persones. Sens dubte, aquests tipus de trajectes diaris, tot i ser curts, fan disminuir el sedentarisme i milloren la salut de les persones.

En darrer terme, hem de tenir en compte que a Mallorca tenim en marxa projectes per contribuir a millorar els serveis públics de la nostra illa amb les tecnologies de la informació i la comunicació, i d'això també han de treure profit els serveis esportius. La col·laboració entre ajuntaments i associacions hoteleres, per l'aprofitament de les instal·lacions esportives que es troben infrautilitzades en horari de matins de caire al turisme esportiu pot ser bon exemple.

Els i les socialistes proposam:

- Fomentar la participació a la pràctica de l'activitat física i esportiva als espais a l'aire lliure. En aquest sentit, promourem que els ajuntaments dissenyin i executin espais d'aquests tipus, que a més siguin accessibles per a les persones amb diversitat funcional.
- Dur a terme convocatòries d'ajuts periòdiques per a inversió, equipament, accessibilitat, sostenibilitat, tecnologia i manteniment de les instal·lacions esportives municipals.
- Aprofitar els projectes smart municipals i insulars en marxa per millorar la qualitat dels serveis esportius.





Col·laboració amb les entitats esportives

Per a motivar la pràctica de l'activitat física i esportiva, els agents esportius l'han de conèixer a fons. És fonamental conèixer les necessitats per a oferir unes activitats físiques i esportives satisfactòries.

Les persones inverteixen esforços i il·lusions en una activitat esportiva sempre que es compleixin les expectatives que tenen. Hem de garantir el compliment d'aquestes expectatives, mitjançant la revisió i l'ajust de l'oferta esportiva, aquesta feina es possible fer-la amb un feedback continu entre l'administració i el teixit esportiu, a través de l'observatori esportiu de Mallorca i amb treball de proximitat.

És important mantenir la tasca d'escolta activa amb les entitats esportives a l'hora de prendre decisions polítiques sobre la matèria. També és important donar suport econòmic a aquestes entitats per poder arribar allà on elles no arriben, evitant així que els federats i associats a les entitats hagin de fer grans esforços econòmics per poder practicar l'esport.

Entre el suport econòmic que s'ha d'aportar al sector cal destacar la promoció pel patrocini d'esdeveniments esportius de diferents nivells: ja siguin locals, insulars, autonòmics, nacionals i internacionals; ajudar a les federacions esportives per dur a terme la formació d'àrbitres en competicions en edat escolar, com un perfil d'educador a l'esport base; o donar ajudes als esportistes pels desplaçaments a la península en campionats d'Espanya oficials, en categories infantil i cadet.





Els i les socialistes proposam:

- Mantenir la tasca de proximitat i escolta activa amb les entitats esportives en la presa de decisions polítiques sobre la matèria.
- Fomentar el patrocini d'esdeveniments esportius de diferents nivells.
- Fomentar la formació d'àrbitres, tècnics i famílies en competicions en edat escolar mitjançant les federacions esportives.
- Fomentar els desplaçaments a la península dels i les esportistes.

CREIXEMENT ECONÒMIC SOSTENIBLE. ESPECIAL REFERÈNCIA A LA PROMOCIÓ I ORDENACIÓ TURÍSTICA.

Introducció

No hi ha cap dubte de que el desenvolupament sostenible ha de ser un dels eixos vertebradors del nostre model de societat. Quan parlem de sostenibilitat ens referim a la utilització eficient dels recursos i la seva millora, a planificar la gestió a llarg termini i la inversió en recursos humans, socials i materials, salvaguardant i utilitzant els recursos existents.

Els socialistes entenem que la nostra societat ha de complir les seves necessitats actuals, però no ha de comprometre en cap cas la capacitat de les generacions futures de satisfer les seves.





Encara som a temps de mitigar els efectes del canvi climàtic, l'escalfament global, però hem de fer passes decidides per protegir el nostre entorn. I som conscients de que per construir una Mallorca sostenible és fonamental un pacte de generació en generació.

Una societat sostenible és aquella en la qual el desenvolupament econòmic, el benestar social i la cohesió social van acompanyades d'un entorn acurat. I quan parlem de turisme, parlem d'economia, de comerç, de territori d'agricultura i de sostenibilitat. Tots aquests àmbits pràcticament indissociables.

Som conscients de que la protecció dels recursos és essencial per al desenvolupament i la prosperitat de la nostra illa.

Analitzarem en aquest capítol la nostra visió del desenvolupament econòmic sostenible i com es materialitza en la gestió del territori, la planificació econòmica, el turisme y la sostenibilitat.

Cap a un model sostenible per Mallorca: territori, agricultura i medi ambient

L'any 1999 es van aprovar les directrius d'ordenació territorial (DOT), que definien els grans objectius del model territorial de les Illes Balears. D'aquestes directrius van sortir els plans territorials de cadascuna de les illes i entre ells el pla territorial de Mallorca (PTM). Han passat 20 anys i aquest pla necessita una revisió ja que el context social i territorial ha canviat notablement.

El canvi climàtic, la transició energètica, la pèrdua progressiva de l'activitat agrària, la nova economia circular i la importància del paisatge fan que





s'hagin de replantejar aquestes directrius, incidint en el principi de desenvolupament sostenible, el qual assegura les necessitats del present sense comprometre la capacitat per afrontar les necessitats del futur. Aquest principi ha de constituir l'eix estructural de la política territorial i ha d'inspirar a la resta de polítiques públiques que incideixen en l'ús del territori i dels recursos naturals.

No és sostenible seguir pensant en un creixement sobredimensionat. A Mallorca, les directrius tenien previst un possible creixement del sòl urbà d'un 10%, el PTM va rebaixar aquest possible creixement al 6,5% i realment a dia d'avui s'ha consumit un 2% d'aquest sòl i sense això les prognosi de creixement de la població que es van definir, han estat clarament superades. Per tant, la revisió que es faci de les DOT i dels instruments d'ordenació territorial ha de reflectir aquesta disminució en les possibilitats de créixer a l'illa de Mallorca.

Els i les socialistes proposam:

- Revisar el pla territorial de Mallorca (PTM), per a:
 - Rebaixar les possibilitats de creixement, eliminant els desenvolupaments innecessaris;
 - Promoure i integrar el concepte de paisatge tant urbà com rural en el territori, en les tres vessants de protecció, gestió i ordenació del mateix, d'acord amb l'estratègia de paisatge aprovada pel CIM;





- Proposar i gestionar objectius territorials i urbanístics (revisió i adaptació de plans, mobilitat, entre d'altres) des d'una visió metropolitana de la ciutat de Palma.
- Afavorir la implantació d'infraestructures d'energies renovables d'acord amb l'establert en la llei de canvi climàtic.
- Establir una major protecció del territori rural, i especialment de l'entorn de la Serra de Tramuntana.
- Desenvolupar i implementar el pla d'intervenció en àmbits turístics (PIAT), model basat en els principis de contenció, equilibri territorial i paisatge, a través dels propis instruments de planejament que s'hi preveuen i integrar en el PTI el model turístic del PIAT.
- Pel que fa al pla d'equipaments comercials (PECMA) en el qual s'aposta per un model de ciutat compacta i un comerç de proximitat, així com per la planificació territorial i urbanística del comerç, en contraposició a la nul·la planificació existent fins als nostres dies, es proposa el seu desenvolupament a través dels propis instruments de planejament que s'hi preveuen i integrant al PTI aquest model comercial del PECMA.
- Quant a la llei de camins, que ens assegura l'accés al nostre paisatge d'una manera ordenada i sostenible, respectant el medi ambient i també les propietats privades; les propostes consistirien en donar suport als ajuntaments per tal redactin el seu catàleg de camins públics, quedant un cop aprovats incorporats al catàleg digital insular de camins de Mallorca; així com l'elaboració d'un pla insular de camins, de manera que permetria generar una xarxa de



camins aptes per anar a peu o amb bicicleta i que connectarà tots els municipis de l'illa, completant la xarxa amb antics traçats ferroviaris adaptats.

- Continuar impulsant el treball de l'Agència de Defensa del Territori de Mallorca, tal i com s'ha fet durant la present legislatura.
- Pel que fa al pla director sectorial de carreteres (PDSC), és necessari abordar la seva modificació per adaptar-lo al Pla de Mobilitat de les Illes Balears, el que suposarà passar del concepte tradicional de carretera al concepte de mobilitat global. A més, se l'ha d'incorporar el pla de vies ciclistes, i s'ha d'apostar per l'eliminació de les rondes innecessàries en sòl rústic, promovent en el seu lloc les rondes urbanes i una millora del paisatge en els accessos als pobles i nuclis urbans.

Agricultura i medi ambient

El sector agrari és un dinamitzador de l'entorn rural, i contribueix a preservar el territori, que és la matèria primera del turisme. Per això els socialistes no podem deixar de pensar en una Mallorca verda en un món que es desertitza.

El canvi climàtic, el control de les plagues i el relleu generacional són tres eixos que hem de tenir molt presents. Per donar l'impuls necessari al sector agrícola,

En matèria mediambiental és important continuar duent a terme el manteniment i la conservació de les rutes senderistes ja existents, és a dir, de la ruta senderista de la pedra en sec, així com seguir impulsant una



política per al correcte manteniment dels refugis que actualment gestiona el Consell de Mallorca.

Els i les socialistes proposam:

- Planificar amb cooperatives, associacions agràries i amb els joves agricultors polítiques a llarg termini. Pensem que crear un for econòmic amb agricultors i una mesa intersectorial son passes importants per arribar a pactes duradors.
- Potenciar l'ús de les energies renovables al mon rural.
- Vincular el camp al mon educatiu, per transferir l'entusiasme tant als propers consumidors com els futurs agricultors.
- L'Impost de Turisme Sostenible com una eina fonamental en la recuperació varietal.
- Treballar amb les cooperatives i les associacions agràries per posar en valor el producte local. Sabem que no es pot abastir a tota la illa amb producte local, però és necessari fer una aposta decidida pel producte local de qualitat, que és mostra del millor de la nostra terra.
- Conservar i millorar la ruta de pedra en sec i els refugis que gestiona el Consell de Mallorca.





La Serra de Tramuntana, un valor permanent

La inclusió l'any 2011 de la Serra de Tramuntana dins la Llista de Patrimoni Mundial de la UNESCO va suposar el reconeixement a nivell internacional dels valors culturals d'aquesta zona de Mallorca.

En pocs anys aquest reconeixement internacional ha suposat la posada en valor, encara més, d'aquest territori, visitat per innumerables personatges al llarg de la seva història i que forma part de la memòria afectiva de tots els mallorquins.

Tots els ciutadans de l'illa som conscients d'aquests valors. Valors intangibles en els afectes i l'estima cap a la Serra, però també valors mesurables que han permès donar més *valor afegit* a la societat, l'economia i el turisme. No en va, la Serra de Tramuntana es troba entre els indrets a visitar més ben valorats de tot Europa.

A la Serra de Tramuntana hi conviuen, com un ecosistema, un patrimoni cultural de gran valor, uns espais naturals excepcionals de gran riquesa ecològica i una societat viva i dinàmica amb sectors econòmics i socials importants.

Una de les peculiaritats d'aquest Patrimoni Mundial és que la majoria del seu territori, prop d'un 95%, es troba en mans de propietaris particulars però alhora la Serra compta amb finques públiques i camins públics patrimoni de tota ciutadania.

Així, correspon a les institucions públiques gestionar aquest conjunt d'equilibris. Els socialistes i les socialistes pensam que la Serra de Tramuntana s'ha de gestionar des de la permeabilitat i el consens. De





forma participada amb els representants socials i econòmics del territori com a garantia d'una *governança* compartida entre les institucions i el conjunt de la ciutadania compartint objectius comuns.

En quant als reptes de futur que ha d'abordar la Serra de Tramuntana, hem de distingir l'econòmic, el de transparència i participació, i el relatiu a conservació i desenvolupament cultural.

En relació a la vessant econòmica, hem de tenir en compte que la producció de la Serra ha d'anar lligada inexorablement a un desenvolupament equilibrat i sostenible, amb l'agricultura i les activitats productives del sector primari com a element fonamental juntament amb serveis turístics de qualitat amb productes diferenciats. Potenciar el manteniment i conservació de la serra com a paratge cultural i les seves reserves mediambientals. Sempre amb criteris de mobilitat ordenada.

Respecte de la part de transparència i participació, la Serra de Tramuntana s'ha de gestionar mitjançant acords de *governança* que millorin les interaccions entre institucions i societat que facilitin la recerca d'objectius comuns. Donant veu als diferents sectors socials, culturals i econòmics de la Serra. Creant espais de cooperació i instruments per a la monitorització i seguiment de la Serra.

I, per acabar, cal remarcar que la conservació del patrimoni ha de ser un eix de la política institucional. Potenciar formules per a la rehabilitació d'elements patrimonials públics i privats que mantinguin el paisatge. Promoció de rutes culturals i foment del turisme cultural i gastronòmic. Foment i promoció de la figura de *custodia del territori* establint acords per a conservació i manteniment d'elements naturals i patrimonials. Fer





campanyes de conscienciació i civisme sobre la necessitat de cuidar i preservar la Serra pels llegats posteriors.

Els i les socialistes proposam:

- Potenciar la marca Serra de Tramuntana pels seus productes agraris.
- Regular conjuntament amb els ajuntaments i institucions amb competències en matèria de mobilitat, la capacitat de càrrega i la mobilitat dels espais emblemàtics i especialment sensibles de la Serra.
- Continuar impulsant la Mesa de participació de representants institucionals i les entitats representatives dels sectors econòmics, socials i culturals de la Serra.
- Continuar impulsant programes educatius i divulgatius per donar a conèixer els valors culturals i naturals de la Serra.
- Continuar promocionant de l'esport i la salut a la Serra amb sensibilització per a les bones pràctiques a la muntanya.
- Donar suport a particulars i entitats públiques i privades pel manteniment del patrimoni etnològic i la recuperació agrària de la Serra de Tramuntana.
- Crear de noves àrees recreatives a zones de baix impacte, d'acord amb els ajuntaments de la Serra.





- Potenciar acords i convenis per a la custòdia del territori per a la conservació d'elements naturals i patrimonials.

Residus

Per realitzar una vertadera transició ecològica hem de tenir molt present el tractament de residus.

Si realment volem fer una política sostenible de residus primer hem de fomentar la no generació de residus i dels que es generin anar cap el seu reciclatge, és a dir, avançant cap a l'economia circular.

En aquesta legislatura s'ha aprovat la Llei de residus i sòls contaminats de les Illes Balears així com s'ha iniciat el nou Pla directorial de Residus de Mallorca que ens indiquen el camí a seguir.

Fomentar en col·laboració amb els ajuntaments la reducció de generació residus sòlid i urbans per aconseguir complir les xifres de reducció exigides per la Unió Europea als anys 2020 i 2030.

Reforçar la implementació de l'objectiu estratègic d'abocament zero, a l'illa de Mallorca. Apostant així per l'economia circular mitjançant la valorització material o energètica dels residus.

Reforçar la tasca de sensibilització i conscienciació en la gestió de residus amb els centres escolars.

En matèria mediambiental és important continuar duent a terme el manteniment i la conservació de les rutes senderistes ja existents, és a dir, de la ruta senderista de la pedra en sec, així com seguir impulsant una





política per al correcte manteniment dels refugis que actualment gestiona el Consell de Mallorca.

Els i les socialistes proposam:

- Fomentar la reducció de generació residus per aconseguir una minva del 10 % abans del 2020 i una del 30 % al 2030. En referència a la matèria orgànica hem d'aconseguir unes dades del 50 % pel 2020 i del 65 % al 2030.
- Desenvolupament de la llei de residus i promoció de mesures d'augment del reciclatge.

Cap a un model turístic sostenible

Durant la present legislatura s'han donat passes en el sentit de regularitzar aspectes del model turístic actual que havien quedat fora o amb una regulació insuficient dins de la normativa actual, en aquest sentit s'ha treballat en la inclusió del lloguer vacacional plurifamiliar dins de l'ordenació turística actual.

Aquesta ha culminat en la modificació de la llei turística i en l'aprovació per part dels Consells Insulars de diferents models de zonificació que apunten, globalment, cap a una contenció del creixement de l'oferta d'allotjament. De fet, per primera vegada s'ha posat un sostre màxim de places a l'illa.

Per una banda l'allotjament hotelier està controlat a través de les Borses de Places, a les que s'integra el creixement de places de lloguer





vacacional, establint uns límits generals de creixement que han de garantir la sostenibilitat del model.

El PIAT, ja aprovat inicialment, preveu l'aplicació concreta d'aquesta regulació, arribant als ajuntaments, i distingint, municipi a municipi, en quins àmbits és encara possible un creixement de l'oferta, i en quins caldrà preservar la situació existent, amb especial cura a les zones considerades "madures", per les quals el PIAT ja ha previst plans de reconversió específics que hauran de ser executats.

L'aprovació inicial del PIAT, que serà definitiva abans d'acabar la present legislatura, d'àmbit de Mallorca estableix clarament el camí a seguir en el nostre model turístic: contenció en el creixement de l'allotjament, detecció i acció a les zones considerades saturades o madures, impuls de mesures de sostenibilitat medi-ambiental en el sector.

La regulació del sector allotjament s'ha d'entendre dins un objectiu més global d'assolir un model turístic sostenible en el temps, tant des del punt de vista mediambiental com econòmic, establint uns mínims de qualitat en l'oferta d'allotjament, tot cercant un model turístic basat en la qualitat de l'oferta.

La sostenibilitat social del model turístic s'ha de basar, igualment, en la garantia de la convivència entre residents i visitants, i s'han d'impulsar les polítiques necessàries per evitar que l'èxit del sector turístic no es converteixi en dificultats socials, així des de les administracions públiques s'han de prendre mesures en relació a l'habitatge, la mobilitat, el transport públic o els contractes de treball, tenint en compte la influència a mitjà i llarg termini de la nostra economia, basada en el turisme.





Allargar la temporada per anar cap a un model de Turisme no estacional. La segona pota del nostre model turístic ha de ser una temporada més llarga, pels evidents beneficis socials que comportarà, i aquesta només es podrà assolir des d'una política de producte que s'enfoqui en aquells que ens aporten un valor afegit, seguint les línies ja marcades durant la present legislatura, amb un nou impuls.

Els valors culturals, patrimonials, naturals de les Illes, la variada oferta esportiva o sectors emergents com el gastronòmic, han de tenir un especial impuls a través de les polítiques públiques de turisme, invertint en aquella mesura que sigui necessària, aprofitant els recursos que l'Impost de Turisme Sostenible posa a l'abast de les administracions públiques, així com els que posa a disposició el consorci de borsa de places.

Respecte d'aquest darrer, s'ha de reivindicar la necessitat de que els seus recursos es destinin íntegrament a finançar la reconversió de les zones turístiques madures i saturades.

Promoció Turística en una nova realitat competencial

Essent els Consells Insulars competents en promoció, informació, cal redefinir el marc de relació institucional entre Govern i Consells, i impulsar la cooperació d'aquests també amb els Ajuntaments, donada la realitat transversal i la multiplicitat d'actors que intervenen en el nostre principal motor econòmic.

En aquest sentit el Govern, com a responsable de l'ordenació i planificació econòmica, ha de ser capaç de generar la intel·ligència necessària per abordar una planificació a mig i llarg termini, dotant-se d'eines per





analitzar dades (estratègies de Big Data), escolta activa permanent, generació d'idees, establiment d'estratègies, impuls dels avanços tecnològics dins de la gestió pública del turisme, etc.

Pacte pel turisme

Essent el turisme el principal motor econòmic de les Illes Balears, i donada la seva transcendència i transversalitat, cal que les polítiques que s'adoptin no tinguin una visió a curt termini, sinó que s'enfoquin amb la voluntat de garantir la sostenibilitat mediambiental, social i econòmica de la nostra economia.

En aquest sentit cal impulsar un Pacte pel Turisme Sostenible, que impliqui a tots els agents socials (empresaris i sindicats, del sector turístic i d'aquells altres relacionats amb ell com el comerç o la indústria enfocada al turisme), als diferents nivells de l'administració i a la societat civil organitzada.

Els objectius d'aquest pacte han de passar pel consens social al voltant dels límits al creixement, però també de la renovació de l'oferta, del paper del sector públic en l'impuls del turisme des d'un caire sostenible i de l'enfocament de les externalitats que es puguin general des d'una òptica de participació i implicació de la societat balear en les solucions. I per aconseguir-ho.

Els i les socialistes proposam:

- Transferir les competències d'ordenament turístic al Consell de Mallorca.





- Fer el necessari per allargar la temporada cap al turisme d'interior, potenciant producte de qualitat, la natura, gastronomia, el turisme actiu, entre d'altres.
- Potenciar l'organització d'esdeveniments durant l'hivern, amb una política decidida per atraure els i les turistes sèniors d'Europa
- Donarem un impuls decidit a Mallorca com a territori intel·ligent, utilitzant la tecnologia com a element diferenciador i cohesionador i ajudant als municipis en les seves estratègies SMART.
- Potenciarem la Fundació Mallorca Turisme i la col·laboració amb els ajuntaments en una estratègia insular conjunta
- Promourem un pacte pel turisme entre el sector públic i les empreses. Tenim un mateix objectiu i hem de posar les bases de col·laboració per treballar plegats i no enfrontats
- Proposarem una estratègia turística per la Serra de Tramuntana, per donar visibilitat i preservar-la al mateix temps.
- Desenvolupar una política de patrocini d'esdeveniments que allarguin temporada i contribueixin a promocionar la destinació Mallorca.

Promoció econòmica

El Consell de Mallorca és competent en la principal activitat econòmica de l'illa tant en matèria de promoció com d'informació turística, així com en Artesania, a més de tenir una important incidència en l'economia de



l'illa a través de les competències en política territorial i en obres públiques de carreteres.

Cal que ara el Consell de Mallorca assumeixi la responsabilitat en ordenació turística. D'aquesta manera el Consell Insular es converteix en un actor públic imprescindible per l'economia de l'illa.

Però, a més de les competències descrites, no hi ha dubte que a través de la interacció amb els ajuntaments, i donada, a més, la transversalitat del turisme dins de la nostra economia, el Consell de Mallorca ha de tenir definides també unes polítiques econòmiques més enllà de les enunciades.

Així el Consell ha de ser interlocutor de sectors com el comerç, la indústria local o l'agricultura, a les que pot donar suport des de les seves competències o des de la cooperació amb els Ajuntaments.

En matèria comercial el Consell, a través de la política territorial, ha impulsat el Pla Sectorial d'Establiments Comercials (PECMA), on ha mostrat l'aposta per un comerç de proximitat, així com el foment de l'activitat comercial als entorns urbans, essent conscients de les externalitats que generen les grans superfícies i, d'altra banda, dels efectes positius del comerç de proximitat a l'entorn urbà com a creador d'economia d'escala i del teixit social.

El sector audiovisual és un dels de major projecció de futur a Mallorca. Milers de milions d'euros es mouen al nostre entorn en produccions audiovisuals que veuen les nostres illes com un espai atractiu com a plató. La inversió en grans produccions audiovisuals externes té evidents beneficis per a la nostra illa: fuig de la temporalitat de la nostra economia,





diversifica la nostra economia en tant que potencia a professionals de diferents sectors (també els relacionats amb la tecnologia), així com contribueix a la promoció externa dels productes de la nostra illa, i també del nostre turisme des d'una nova perspectiva, finalment, és també un element de potenciació i creixement de les indústries audiovisuals locals, imprescindibles per a que la nostra terra sigui un espai atractiu per aquest sector.

Els i les socialistes proposam:

- Donar suport a les iniciatives de suport a projectes d'economia local dels Ajuntaments, el suport directe a les organitzacions empresarials locals i insulars, les polítiques específiques d'impuls del producte local i l'artesania de Mallorca.
- Desenvolupar una política d'ajudes a Ajuntaments, ONGs i Associacions empresarials
- Potenciar la indústria Audiovisual impulsant iniciatives com la Mallorca Film Comision o la Comissió de Rodatges, que permetin millorar la coordinació interadministrativa, però també crear nous incentius, basats en una normativa que entengui les especificitats del sector, però també, cercant aquells incentius econòmics que en qualche cas siguin necessaris.
- Potenciar en col·laboració amb els ajuntaments la creació d'Espais Artesans.





- Fer de l'artesanía, el producte local i la gastronomia una eina de promoció turística, tenint en compte que totes elles són identitat de la nostra illa.

El sector de la comunicació

La comunicació és un element bàsic en la configuració de les societats modernes i, com en molts d'altres àmbits, l'ús o aplicació de les tecnologies digitals està suposant una autèntica revolució.

Els nous temps requereixen noves polítiques i els socialistes hem de donar resposta en aquests reptes: des de l'obligació de l'administració d'oferir directament una bona informació als ciutadans al suport als diferents sectors dels mitjans de comunicació i especialment als de titularitat pública.

D'aquesta manera, proposam:

- Una millora de la comunicació entre l'administració i els ciutadans amb l'aplicació de tots els nous recursos tecnològics i d'informació actualment a l'abast, amb transparència i resposta directa, si cal, als problemes que pugui plantejar la ciutadania.
- Continuar el suport al sector audiovisual de la illa de Mallorca.
- Suport estructural a projectes dels petits mitjans de comunicació, com la recuperació dels ajuts pel suport a la normalització lingüística en aquests petits mitjans.





- Apostar per l'alfabetització de la societat en el sector de la informació, oferint eines per a fomentar l'esperit crític que permeti destriar entre els fets verídics i els que no ho són, i les interpretacions més o menys acurades que es fa d'ells, i que incideixin en la necessitat de comparar i contrastar les fonts que es consulten.

MOBILITAT EFICIENT I SOSTENIBLE, UN REPTE PRIORITARI PER MALLORCA

Introducció

Superades les emergències socials a les que s'hagué de fer front amb l'arribada de l'esquerra a les institucions a partir del 2015, el focus de l'agenda política s'ha anat dirigint, cada vegada amb més força, cap al nostre model de mobilitat.

Constatada l'evidència que durant els anys de bauzanisme i derivats el que es promogué fou el desmantellament progressiu i sistemàtic de les accions d'impuls a la mobilitat escomeses durant el segon pacte de progrés (tren de Llevant, tramvia de la badia de Palma, carril bici d'Avingudes, etc...), a més de perpetrar, el 2012, la major retallada en freqüències i servei mai feta al servei de bus interurbà, era ben previsible que, de seguida que la conjuntura econòmica recuperàs dinamisme, retornarien la congestió i els problemes de trànsit a tota la nostra xarxa viària.



Una congestió que en temps de crisi davallà prop d'un 30% en alguns punts, mostra de la virulència amb què pujaren els índexs d'atur.

Òbviament la reducció del trànsit es degué a la gran davallada de mobilitat laboral derivada dels anys més durs de la crisi. I enlloc de llegir aquest moment com una oportunitat d'oferir a la ciutadania nous esquemes de mobilitat per, quan les circumstàncies canviassin cap a millor, trasvasar part de les noves necessitats cap al transport públic, es decidí fer tot el contrari: desinvertir.

Les polítiques de mobilitat necessiten d'estabilitat i mirada llarga per a consolidar un canvi de model com el que ens cal a Mallorca. Malauradament aquesta manca de visió explica que tot i els forts impulsos que s'han promogut per part dels diferents pactes de progrés, l'arribada, cada vegada, de governs de dretes ha fet retornar a la casella de sortida totes les iniciatives generades en aquest sentit.

Cal, per tant, assegurar més d'una legislatura de polítiques d'esquerres per tal d'assolir un vertader canvi en el nostre model de mobilitat.

La diagnosi del Pla Director de Mobilitat de les Balears confirma que depenem excessivament dels desplaçaments en cotxe, com així constaten també els ciutadans en trobar-se amb la congestió diària a les entrades als centres urbans.

Les enquestes realitzades en aquesta diagnosi permeten dibuixar el que els tècnics coneixen com a *repartiment modal*, és a dir, el pes que tenen cada un dels modes de transport en els nostres desplaçaments en un dia laborable tipus. I de la lectura d'aquest repartiment modal en podem extreure dues conclusions fonamentals: la primera, que en el conjunt de





les Balears el pes del cotxe particular assoleix un 55% de mitjana en els desplaçaments. Són uns 20 punts de diferència respecte d'una de les comunitats més avançades d'Espanya, com és Euskadi, que presenta un percentatge en aquest segment d'un 35%.

Aquesta és la primera conclusió. La segona, potser encara més preocupant, és que en 20 anys aquesta situació no ha canviat gens.

La causa de tot plegat l'hem de cercar analitzant quin tipus de mesures s'han pres al respecte. I si analitzam això, ens trobarem diverses conclusions que cal tenir ben clares si realment pretenem fer un canvi de model. L'urbanista i planificador Fred Kent té una frase que pot explicar molt bé el que ha succeït a les Balears.

Diu Kent que "Si planifiques per a cotxes i trànsit, tindràs cotxes i trànsit. Si planifiques per a les persones i per als espais de qualitat, tindràs persones i espais de qualitat". Kent aplica aquest axioma a la planificació de les ciutats. Podríem ben bé substituir la segona part de la frase per "transport públic i mobilitat a peu i en bicicleta"; ja podem veure que a les Balears s'ha planificat i invertit més per a tenir "cotxes i trànsit" que per a tenir "persones i espais de qualitat" o "transport públic i mobilitat a peu i en bicicleta".

Pensem-hi: les més grans inversions en infraestructures i xarxa viària de Mallorca han estat aquests darrers 25 anys, sobretot a partir de 2003. Unes infraestructures que han reduït el temps de trajecte en cotxe entre Palma i els pobles; cosa que ha empès a molts a viure enfora del seu lloc de treball, i per tant ha incrementat els desplaçaments diaris d'anada i tornada a la feina.





Afegim-hi també la dispersió del nostre model territorial, com ha succeït també en les regions del nostre voltant. Acompanyat d'uns avanços lents en millora de la qualitat del transport públic; o almenys massa lents en comparació amb com el model dispers s'ha anat implantant.

Afegim-hi, així mateix, l'excessiva facilitat d'ús que té el cotxe tant per les nostres "petites" distàncies, com pel fet que no se n'ha desincentivat l'ús als desplaçaments interns als pobles i ciutats capçalera. Les ciutats europees capdavanteres en la matèria fa temps que han anat implantant processos de tancament dels centres al cotxe, donant prioritat a ciclistes i vianants, i afavorint esquemes de transport públic amb alta freqüència, alta capacitat i comoditat d'ús com a alternativa.

En el nostre cas l'excessiva bel·ligerància política envers a aquestes mesures -recordem el cas *Blanquerna*- ha estat també un factor determinant i explicatiu del que tenim ara per ara.

Afegim-hi com a factor important el fet que les competències en carreteres i en transport públic s'han gestionat des d'institucions diferents. I també que no hi ha hagut un òrgan coordinador, impulsor, catalitzador de projectes de mobilitat sostenible a l'escala local, per a que els ajuntaments no se sentin desemparats quan emprenen mesures valentes de mobilitat.

No té sentit que no es trobin premis i incentius per a aquells que opten de forma valenta per al canvi de mobilitat, ja que l'escala municipal és una clau bàsica i fonamental per a ajudar a canviar el model.

És per tant la manca de "cultura de transport públic", el que ens frena a Mallorca per canviar de model? És el fet que la bicicleta és encara vist





com un mode de transport “marginal”? És que ens agrada agafar el cotxe “per qualsevol cosa”? No n’estam gaire segurs: la gent respon quan els ofereixes una solució alternativa vàlida.

És cert que sovint en les polítiques de mobilitat apareixen resistències inesperades i virulentes. Però, un cop superat el moment inicial, l’acceptació de les mesures sol esser molt gran: recordem, altre cop, Blanquerna.

Afegim-hi un motiu més per a l’esperança: les noves generacions, la gent jove, ja opta cada vegada més, per alternatives al cotxe. I sobretot, no caiguem en l’autocomplaença, en el “no hi ha res a fer”.

Siguem capaços d’establir i impulsar una nova cultura de mobilitat, com ho férem amb les polítiques de protecció del territori, o amb les polítiques de residus i lluita contra el canvi climàtic.

Albert Einstein solia dir que “no es pot resoldre un problema amb la mateixa manera de pensar amb què s’ha creat”. Aleshores, ens convé canviar l’enfocament de les polítiques de mobilitat si volem obtenir, d’aquí 20 anys, resultats diferents.

I això és el que plantejam quan parlem de mobilitat sostenible com a repte per a Mallorca: posar-nos al nivell dels països més avançats; fer coses diferents a les que hem fet fins ara per a tenir uns resultats diferents als que hem tingut fins ara. Planifiquem per a les persones i els llocs per a obtenir persones i llocs. Abandonem la planificació per a trànsit i cotxes d’una vegada per totes.





Apostar per la mobilitat sostenible com un dret bàsic de ciutadania, accessible per a tothom independentment de la situació personal de cadascú i garantint el dret a moure's sense dependre del cotxe.

Es tracta, en aquest cas, de posar la mobilitat sostenible com un dels pilars de l'estat del benestar, al mateix nivell que la sanitat, l'educació o els serveis socials.

Partint d'una legislació que permeti posar la mobilitat a aquest nivell, i que tal i com es planteja en la conferència política del PSIB ha de passar per força per l'aprovació d'una llei de mobilitat per a les Illes Balears, la garantia de la mobilitat com a dret s'ha de sustentar per una banda en l'eliminació de les barreres físiques, socials i econòmiques d'accés a la xarxa de transport públic; i per l'altra de garantir que la xarxa de transport públic dona un servei amb molta freqüència, amb una alta velocitat comercial, amb una àmplia cobertura horària i que permeti connectar amb tots els centres de treball, sanitaris, educatius i d'interès públic.

I aquest esquema s'ha de sustentar sobretot per integrar en una sola xarxa tots els modes de transport públic, tant a nivell interurbà (tren i bus del TIB) com a nivell urbà (busos de l'EMT). L'aposta per a l'increment de servei que fan les noves concessions del TIB són una primera passa fonamental; així com l'aposta per un sistema tarifari integrat que s'ha duit a terme.

Cal afegir-hi, a més, l'impuls definitiu a l'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda a tots els mitjans de transport; i l'eliminació de les barreres socioeconòmiques per evitar que ningú es quedi fora de la xarxa de transports per no poder pagar el bitllet, tal i com s'ha fet amb les





polítiques d'abonaments socials i gratuïtat en determinats segments de la població.

Cal eliminar, a més, les barreres "invisibles" entre institucions, de manera que tot el territori de Mallorca es constitueixi com un espai únic pel que fa al transport públic. La integració tarifària, iniciada aquesta legislatura, ha de tenir continuïtat i abastar altres modes de mobilitat, com els serveis de bicicleta pública o el cotxe compartit.

A més, és fonamental, per a aconseguir reduir de forma important el pes dels desplaçaments en vehicle privat que tenim actualment, invertir les prioritats polítiques en favor de la mobilitat sostenible.

Així, proposam que en totes les inversions i polítiques de mobilitat que es duguin a terme a nivell insular i local es prioritzi sempre la inversió en transport públic i en projectes de foment de la mobilitat a peu i en bicicleta per damunt de les polítiques d'inversió en ampliacions de la xarxa de carreteres, creació de nous punts d'atracció del cotxe com són els grans aparcaments als centres urbans o bé esquemes que en general no ajudin a desincentivar l'ús del cotxe.

Aquest compromís s'ha de materialitzar a l'hora de dissenyar i pressupostar les inversions de cada institució.

Tot això no serà possible sense un finançament adequat i suficient per a escometre les inversions que necessàriament caldrà fer per a aquesta aposta.

En aquest sentit proposam que es pugui recórrer a fonts de finançament com les previstes a l'Impost del Turisme Sostenible, convenis amb l'Estat





o inversions incloses al REB; així com crear noves fonts de finançament amb els instruments que es puguin preveure a la nova Llei de Mobilitat Sostenible per evitar, com sempre ha passat, dependre de fonts de finançament subjectes a la voluntat dels governs de torn, cosa que impedeix planificar a mig i llarg termini inversions tan importants com són les de mobilitat.

Els i les socialistes proposam:

- Eliminar les barreres físiques, socials i econòmiques d'accés a la xarxa de transport públic.
- Garantir una xarxa de transport públic amb molta freqüència, alta velocitat comercial, àmplia cobertura horària i connexió amb tots els llocs d'interès públic
- Recórrer a fonts de finançament que permetin la planificació de la mobilitat a mig i llarg termini.
- Prioritzar el transport públic i els modes de mobilitat a peu i en bicicleta per damunt del transport privat.

Fer de la mobilitat un dels eixos del model de transició energètica de la nostra economia i la nostra societat.

El model de transició energètica pel que apostam els i les socialistes té en la mobilitat una de les seves potes principals. És per tant fonamental fer efectives les previsions que fan els instruments desenvolupats per fer realitat aquest model, com la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica i el Pla Director Sectorial de Mobilitat de les Illes Balears.





Els fonaments d'aquest nou model són clars: apostar per la mobilitat peatonal i ciclista desincentivant l'ús del cotxe per a desplaçaments curts; desenvolupar una xarxa de transport públic que abandoni progressivament els combustibles fòssils; impulsar la mobilitat elèctrica dels vehicles particulars a través d'incentius i d'una xarxa de punts de càrrega ràpida ben distribuïda arreu del territori així com també noves formes d'ús del cotxe com són el cotxe compartit.

Els i les socialistes proposam:

- Fer efectives les previsions que en matèria de mobilitat fan la Llei de Canvi Climàtic i Transició Energètica i el Pla Director Sectorial de Mobilitat de les Illes Balears

Fer del Consell de Mallorca la institució de referència en polítiques de mobilitat sostenible a l'illa de Mallorca.

Un dels hàndicaps importants que han tingut les polítiques de mobilitat a l'illa de Mallorca els darrers anys ha estat el fet que les competències en transport públic i les competències en carreteres han estat en dues institucions diferents, cosa que sovint ha comportat presa de decisions incoherents des del punt de vista de la mobilitat sostenible.

Per resoldre aquesta qüestió l'única mesura possible és la de transferir, tal i com preveu l'Estatut, les competències en transport al Consell de Mallorca, de manera que quan s'hagi de donar resposta a una nova demanda de mobilitat es puguin valorar totes les solucions en el seu conjunt, no només des del punt de vista de carreteres.





En segon lloc, s'ha posar el focus en la necessitat de donar respostes en conjunt a l'àrea metropolitana de Palma des del punt de vista de la mobilitat: és aquí on es produeixen la major part de desplaçaments de les Balears.

Per resoldre aquesta necessitat proposam que el Consorci de Transports de Mallorca esdevengui una vertadera Autoritat Metropolitana dels Transports, integrant-hi l'Ajuntament de Palma i almenys els ajuntaments de Calvià, Marratxí i Lluçmajor, amb l'objectiu de conformar un organisme públic amb capacitat de decisió sobre la xarxa de transport públic i les polítiques de mobilitat de tot Mallorca i especialment de l'entorn de Palma.

Aquest organisme haurà de vetllar per a consolidar el procés d'integració tarifària; coordinar el desplegament de tota la xarxa de transport públic prioritzant les inversions a fer en funció de la capacitat de reduir la congestió a la xarxa viària i especialment als accessos a Palma; disposar de capacitat per a impulsar esquemes de mobilitat sostenible com seria l'extensió de la xarxa de carrils bici més enllà de cada municipi; la creació i desenvolupaments de punts d'intercanvi modal com els aparcaments dissuasius connectats al transport públic; o l'impuls a carrils BUS-VAO i d'altres mesures de desincentivació de l'ús del cotxe privat.

Els i les socialistes proposam:

- Transferir, tal i com preveu l'Estatut d'Autonomia, les competències en transport terrestre al Consell de Mallorca.
- Transformar el Consorci de Transports de Mallorca en una vertadera Autoritat Metropolitana dels Transports.





Incloure als instruments de planificació territorial i urbanística mesures per reduir la mobilitat obligada, apostant per una ciutat compacta i de proximitat, i rebutjant models de creixement dispers.

Tal i com es vol incloure a la proposta de Llei de Mobilitat Sostenible de les Balears, proposam que a l'hora de redactar els instruments de planificació territorial i urbanística s'aposti clarament per un model territorial que afavoreixi la ciutat compacta i de proximitat, en detriment dels creixements dispersos i desconnectats de les xarxes de transport.

Per fer efectiu aquest model caldrà incloure, en els plantejaments que es facin en la revisió del Pla Territorial de Mallorca i dels planejaments municipals, l'obligació de prioritzar, quan es plantegin nous desenvolupaments urbans, la necessitat d'ubicar-los de forma prioritària en les zones ja cobertes per la xarxa de transport públic.

Proposam també que per a possibles nous desenvolupaments urbans necessàriament s'hagin de definir uns paràmetres de densitat i mescla d'usos que garanteixin la creació de teixits urbans de proximitat, evitant crear zones de baixa densitat i d'ús únicament residencial, comercial o industrial que obliquin a generar desplaçaments.

Els i les socialistes proposam:

- Incloure als instruments d'ordenació territorial i als planejaments urbanístics el següent:
 - Prioritzar el creixement urbà en zones ja cobertes per la xarxa de transport públic.





- Apostar per la mescla d'usos en els teixits urbans.

Desenvolupar una xarxa de transport públic integrada, coherent i de qualitat per a que esdevingui una alternativa real al cotxe.

La clau de volta de tot el nou model de mobilitat ha de ser una xarxa de transport públic eficient i de qualitat, que sigui una vertadera alternativa al cotxe.

El transport públic, tal i com hem començat a dibuixar aquesta legislatura, ha de tenir el seu fonament en la integració de tots els sistemes de transport en una única xarxa, de manera que es pugui accedir a tots els modes amb un únic mitjà de pagament.

Aquest nou sistema tarifari integrat es troba en fase d'implementació, una vegada que el Consorci de Transports de Mallorca ja ha adjudicat l'empresa tecnològica que ha de fer la instal·lació de la maquinària necessària per a fer-lo possible i ja està treballant en el software, de propietat pública, que el gestionarà.

El conveni ja signat amb l'Ajuntament de Palma permetrà estendre aquest nou sistema també a tota la xarxa de l'EMT, integrant així tot el transport públic de Mallorca.

La segona gran passa en aquesta nova xarxa de transport serà l'entrada en servei de la nova xarxa TIB durant el 2019, que suposarà una renovació total de la flota de busos i l'increment de servei de més del 50%. Tal i com es va preveure al Pla Insular de Viatgers de Mallorca aquest nou servei permetrà posar el servei de bus interurbà a un nivell molt superior a l'actual, fent-lo més ecològic per l'aposta per busos de gas i elèctrics;





accessible a persones amb discapacitat no només de mobilitat sinó també sensorial per la implantació de sistemes de megafonia i pantalles d'avisos; i amb un sistema centralitzat de gestió que permetrà millorar molt la informació als viatgers (temps de pas per parada, per exemple).

El tercer element, la millora de la xarxa ferroviària, té com a fonament el traspàs de SFM al Consell de Mallorca, que ha de servir en primer lloc per a iniciar un procés de modernització de l'empresa pública per tal de dotar-la de més recursos humans i tècnics; i de treballar en base a objectius i estàndards de qualitat homologables a les de les empreses ferroviàries capdavanteres com són Euskotren o Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, per a qual cosa caldrà escometre reformes en el marc laboral i de gestió econòmica de l'empresa.

En paral·lel caldrà donar continuïtat als projectes d'ampliació de la xarxa que actualment planificats al Pla Director de Mobilitat, que prioritza les inversions a l'entorn de l'àrea metropolitana de Palma sense oblidar la connexió amb les zones del nord (Alcúdia) i Llevant (Artà i Cala Ratjada).

En aquest sentit proposam que el projecte del tramvia de la badia de Palma en totes les seves fases sigui considerat prioritari per la seva capacitat de transformació de la mobilitat a l'entorn de l'àrea metropolitana.

La implantació d'un servei de transport d'alta capacitat al voltant dels corredors de major demanda de Mallorca com són els que es donen al voltant de la badia permetrà escometre també una reforma de la xarxa de transport urbà a través de l'EMT, gràcies als recursos que s'alliberaran gràcies a la implantació del tramvia. Sense oblidar la capacitat de





transformació i renovació de l'entorn urbà que la implantació d'un servei com el del tramvia suposa per a la ciutat de Palma.

Els i les socialistes proposam:

- Integrar en una sola xarxa tots els modes de transport públic, tant a nivell interurbà com a nivell urbà.
- Continuar els projectes planificats al PDS Mobilitat priorititzant les inversions a l'àrea metropolitana de Palma (especialment el tramvia de Badia de Palma) així com les connexions amb el nord i el llevant de l'illa.

Reconvertir les carreteres al servei del nou model de mobilitat sostenible

L'impuls a aquest nou model de mobilitat passa per reorientar la planificació i gestió de les carreteres cap a un escenari de creixement limitat. En aquest sentit, no s'executarà cap projecte que no sigui estrictament necessari per millorar la seguretat vial de vehicles, vianants, ciclistes o per alleugerir el nivell de trànsit en els diferents nuclis de població.

Tal i com marca el Pla Director de Mobilitat, aquesta reorientació passa per centrar la inversió en xarxa viària cap a millores en seguretat com serien la reducció dels límits de velocitat i la implantació de separació de carrils en carreteres convencionals; esquemes de prioritització del transport públic com els carrils BUS-VAO; i introducció de mesures d'integració urbana i paisatgística que permetin reduir l'impacte visual i generar, a les zones més urbanes, espais més amables per als pobles i ciutats.





En aquest sentit, proposam renegociar els convenis de carreteres vigents per tal que permetin eliminar inversions futures que no s'adaptin a aquest nou model, com nous desdoblaments no justificats, i que aquests recursos serveixin per a la resta de mesures proposades.

Els i les socialistes proposam:

- Reorientar la planificació i execució de carreteres cap a esquemes de prioritització del transport públic i d'integració territorial i paisatgística.

Impulsar de forma decidida els plans de mobilitat urbana i desenvolupar una política d'incentius i suport als ajuntaments per a que treballin per a mesures de mobilitat sostenible

El Consell de Mallorca ha de fomentar que els municipis desenvolupin plans de mobilitat urbana sostenible i n'implantin les mesures que s'hi incloguin, en la línia del que marca la Unió Europea.

Per aquest motiu proposam la creació d'una oficina de suport local en polítiques de mobilitat amb capacitat pressupostària i tècnica per donar suport als municipis en les seves tasques de realització dels plans municipals.

Així mateix proposam que es prioritzin, als Plans d'Obres i Serveis, les obres destinades a millores relacionades amb la mobilitat sostenible, com creació de xarxes de carrils bici, zones per a vianants, obres d'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda, itineraris escolars segurs, aparcaments dissuasius o d'altres actuacions semblants.





Aquesta prioritització ha de començar per aquells municipis amb plans de mobilitat aprovats, de manera que a mesura que vagin acomplint els objectius plantejats a aquests plans els municipis obtinguin més finançament per a les seves actuacions.

Els i les socialistes proposam:

- Impulsar que els municipis desenvolupin plans de mobilitat urbana que:
 - generin zones de baixes emissions als centres urbans
 - planifiquin adequadament els aparcaments per evitar l'accés massiu a les zones centrals
 - implantin zones amb prioritat per a vianants i bicicletes
 - creïn itineraris escolars segurs
 - apostin per la reducció de la velocitat de circulació i pels nous esquemes de mobilitat elèctrica i compartida

LA DOBLE VESANT DEL CONSELL DE MALLORCA COM ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA I LOCAL

Introducció

Els i les socialistes de Mallorca sabem que el camí per aconseguir un model de desenvolupament sostenible i inclusiu fa necessari consolidar





unes institucions fortes i solvents que generin confiança. Sabem que la governança és més sòlida quan es planteja de baix cap a dalt i que aquesta fórmula és imprescindible per dur endavant un projecte polític que tingui la capacitat de generar igualtat d'oportunitats i reduir les desigualtats que tant de dolor han generat dins la nostra societat.

Un model de governança que, a l'hora, tingui la capacitat d'afrontar els reptes de la tercera dècada del segle XXI com són, entre d'altres, la urgència de la lluita contra el canvi climàtic o la disrupció tecnològica.

Per aquest motiu apostam per un model de federalisme interior on les institucions siguin transparents, amb els seus objectius clars, que retin comptes amb la ciutadania, que siguin exemple de la capacitat transformadora de la política i que siguin representatives del nostre territori mentre generen estima i respecte dins la societat.

Al llarg de la nostra història, s'havia reclamat en diverses ocasions al govern central la creació d'uns "cabildos" insulars similars als que ja existien a les Illes Canàries amb la finalitat d'establir un model administratiu que respongués de forma més real a la idiosincràsia de les Illes Balears.

Ja durant el període de la II República, en el projecte d'Estatut d'Autonomia que mai fou aprovat, es plantejava un sistema d'autonomia regional basat en uns Consells Generals de caràcter insular, que eren els qui havien de rebre la majoria de competències, reservant a les institucions interinsulars sols les que afectessin per igual a totes les illes.

Els Consells Insulars neixen com a resposta a una antiga demanda plantejada des de les Illes Balears durant l'etapa pre-autonòmica estatal,





front al model provincial uniformitzador, abans que s'aproves la Constitució Espanyola i que es configurès la Comunitat Autònoma de les Illes Balears amb l'aprovació del seu Estatut d'Autonomia al 1983.

L'Estatut d'Autonomia de 1983 no definia les competències dels consells, però tampoc posava un sostre a les que podrien rebre. Així, van néixer uns Consells Insulars amb una doble vessant autonòmica i local, que ha tingut avantatges però que també ha generat molta indefinició sobre el seu règim jurídic.

Per la seva vessant local els Consells estan cridats a ser la institució supramunicipal de referència pels Ajuntaments, però al mateix temps, són les que millor responen a la realitat històrica, geogràfica, social i econòmica de les Illes Balears, de manera que l'Estatut de 2007 consolida uns Consells amb àmplies competències autonòmiques.

Tot i així, deu anys després, seguim reivindicant el paper clau dels consells com a administracions que han d'estar al costat i al servei dels ajuntaments amb les capacitats suficients per poder dotar de recursos i de les eines necessàries a les entitats municipals, perquè així aquestes pugin solventar i atendre les demandes dels seus residents des de la proximitat.

A més, la darrera crisi econòmica ha servit d'excusa per promoure, des del governs de dretes, la uniformitat i el centralisme impulsant la pèrdua d'autonomia de les institucions a favor del govern central, i davant d'això els i les socialistes de Mallorca hem continuat defensant un model institucional de proximitat en que les persones estan implicades i les





decisions es prenen al nivell administratiu més proper possible a la qüestió que es vol resoldre.

Consideram que la doble naturalesa del Consell Insular de Mallorca ha de ser integradora i potenciadora de la institució. Aquesta doble vessant és la que habilita al Consell de Mallorca en el seu paper d'institució d'autogovern de l'illa amb estreta col·laboració amb els poders municipals i el Govern de la Comunitat Autònoma.

Desenvolupar l'estructura institucional i competencial prevista a l'Estatut Autonomia de 2007

L'Estatut d'Autonomia del 2007 determina en el seu article 61 que els consells Insulars són alhora, òrgans de govern, d'administració i representació: *"les institucions de govern de cada una de les illes i exerceixen el govern, l'administració i la representació de les illes"*, una definició en què es troba l'essència de l'estructura institucional de la nostra Comunitat Autònoma.

D'altra banda determina com a pròpies les competències de l'article 70, a més de la funció executiva de les competències de l'article 71.

Els i les Socialistes de Mallorca ens hem de marcar com un objectiu prioritari completar l'estructura institucional i competencial que preveu l'Estatut de 2007 i, fer això, des de la idea de federalisme interior, concepte que passa per dotar de major autonomia en la gestió als consells insulars i de mecanismes suficients per a l'exercici d'aquestes.





El Consell de Mallorca ha d'aspirar a arribar al seu sostre competencial i plantejar una nova fase d'assumpció de noves competències en desplegament de l'article 71 de l'Estatut .

A més s'han de revisar l'aplicació efectiva dels decrets de traspassos ja materialitzats amb la constitució i activació de conferències sectorials multilaterals consells- Comunitat Autònoma que clarifiquin l'acord del repartiment de la competència. Aquestes conferències sectorials han de servir per treballar en la eliminació de possibles duplicitats i en la codecisió de les polítiques a nivell autonòmic en els diversos sectors.

S'han de redefinir les relacions entre el Consell de Mallorca i la Comunitat autònoma, i també les relacions amb l'Estat. El Consell Insular de Mallorca, com a institució de govern de la Illa, ha de tenir veu i vot en la definició i execució de les competències que afecten al seu territori. En definitiva, el Consell de Mallorca ha de decidir sobre tot allò que afecti les seves competències pròpies (estiguin transferides o no) i han d'opinar sobre totes les polítiques que afectin el seu territori i als seus ciutadans.

Els i les socialistes proposam:

- Seguir impulsant la comissió de traspàs de competències entre els Consells i el Govern de la comunitat autònoma per desenvolupar al 100% i de forma ordenada l'estructura institucional i competencial insular prevista a l'Estatut Autonomia del 2007 i analitzar els traspassos ja realitzats.
- Consolidar la Conferència de Presidents com l'eina de col·laboració i cooperació entre el Govern i els Consells Insulars i impulsar tots els





instruments, existents o per crear, que van dirigits en aquesta mateixa direcció.

- Crear i perfeccionar els espais de col·laboració i coordinació multilaterals de polítiques entre l'administració pública Estatal, de la Comunitat autònoma i el Consell de Mallorca

Consolidar el Consell de Mallorca com una administració sòlida, dotada, eficient i moderna

L'Administració del Consell de Mallorca ha de respondre amb eficiència al compromís que s'adquireix amb la nova forma de relació amb el ciutadà, ha de millorar la seva capacitat de resposta i adaptar-se a un funcionament més àgil i personalitzat.

La governança d'una institució passa per la capacitat d'execució de les polítiques i els seus projectes. De poc serveixen les idees i els programes de l'equip de govern si l'Administració no es eficaç, eficient i té mecanismes d'avaluació del compliment dels objectius.

Molts dels problemes estructurals dels consells insulars parteixen de l'assimilació d'aquests amb les diputacions provincials de règim comú. No obstant això, ni des de la perspectiva juridicoadministrativa, ni des de la perspectiva geogràfica i molt menys des de la perspectiva social, els consells insulars tenen alguna cosa a veure amb les diputacions provincials.

La llei vigent que regula el règim específic dels consells insulars és de l'any 2000, molt anterior a la reforma de l'Estatut d'Autonomia de 2007. Per donar resposta a la importància i la complexitat de la seva naturalesa





i missió institucional el Consell de Mallorca necessita d'un règim jurídic propi que afavoreixi l'exercici de les seves competències.

També apostem perquè els consells puguin desenvolupar amb garanties les competències que els atorga l'Estatut d'Autonomia en les mateixes condicions amb què compta l'administració central i autonòmica.

Estam convençuts que els serveis augmenten en qualitat com més propers es troben als ciutadans que els reben, però l'acostament al ciutadà no pot suposar una pèrdua de capacitat administrativa, de decisió i de finançament pel simple fet de la naturalesa jurídica de la institució que els presta.

La millor manera perquè els consells insulars (entre ells el de Mallorca) arribin a ser unes institucions fortes i decisives consisteix en assegurar la seva autonomia financera.

La llei de finançament dels consells insulars del 2014, va ser un primer pas per millorar el finançament d'uns consells fortament dependents de l'administració pública de la Comunitat Autònoma i de l'Estat però encara queda molta feina per assegurar l'autonomia econòmica dels consells insulars

La transferència de les competències i la millora del finançament s'ha de traduir en oferta de serveis públics de qualitat que satisfacin les demandes d'una societat que cada cop és més exigent amb els partits polítics i les institucions públiques. Els consells insulars han de canalitzar les millores competencials i de finançament en una inversió pública que els permeti oferir uns serveis públics d'alta qualitat, eficients amb els seus objectius, i que no malbaratin els diners públics.





Per oferir uns serveis públics de qualitat és fa necessari establir mecanismes de coordinació entre els Ajuntaments i els consells, i analitzar amb profunditat quins serveis ha d'oferir cada institució amb l'objectiu d'aconseguir el màxim benestar social possible, fent un ús eficient dels recursos disponibles.

Per altra banda, el Consell de Mallorca és, a dia d'avui, una administració amb mancances estructurals en l'àmbit de la gestió. Tot i la bona gestió i els avanços assolits durant aquesta legislatura, la taxa de temporalitat entre els treballadors i les treballadores que presten serveis al Consell és excessivament elevada.

Davant aquesta circumstància, cal marcar-se com objectiu estratègic de la propera legislatura aconseguir la estabilitat laboral amb les convocatòries d'oposicions i s'ha de dur a terme una avaluació completa de l'acompliment dels llocs de feina.

S'ha de posar en valor que durant la present legislatura el Consell de Mallorca està executant el pla estratègic *Smart Mallorca*, on un dels seus principals objectius estratègics és que les administracions públiques de l'Illa assoleixin un model de governança eficient, mitjançant l'ús de les noves tecnologies.

Els i les socialistes proposam:

- Reflectir en un nou text legal les especificitats i necessitats dels consells insulars com a institucions principals en el govern de cada illa.





- Reformular el sistema de finançament dels consells insulars per dotar-los d'instruments que els procurin major autonomia fiscal i financera per decidir i liderar les seves polítiques.
- Plantejar i impulsar models de gestió supramunicipals, mancomunats o agències insulars que ajudin a prestar serveis més complexes per la seva especialització i a ordenar les diferents competències municipals, insulars i autonòmiques.
- Seguir impulsant L'Assemblea de Batles i Batlesses de l'illa de Mallorca com a òrgan consultiu del Consell Insular de Mallorca, que té per finalitat la participació dels ajuntaments de l'illa en els assumptes que afecten els municipis.
- Impulsar els instruments per aconseguir unes administracions públiques insulars àgils i eficients. Com l'escola insular de formació pública, la reducció de la temporalitat mitjançant convocatòries d'oposicions o el projecte Smart Mallorca de modernització tecnològica.

Un model públic i eficient d'ITV i dels Bombers de Mallorca

Finalitzarem aquest apartat fent referència a dos importants serveis públics que presta el Consell de Mallorca: el servei d'ITV i els Bombers de Mallorca.

En quant al servei d'ITV, cal dir que aquesta legislatura vàrem optar per internalitzar el servei mitjançant la constitució d'una empresa pública, si bé les limitacions en matèria de personal aprovades per la llei Montoro ens ho van impedir. Tot i així, des del partit socialista hem d'apostar per





una gestió pública d'aquest servei si les circumstàncies legislatives (que ens ho varen impedir) canvien en un futur, perquè estem convençuts que la gestió pública és la més eficient i la que millor atén a les necessitats generals de la ciutadania.

A més, degut a l'increment del parc mòbil a l'illa, a l'augment del temps d'inspecció fruit de la introducció de majors controls en matèria d'emissió de gasos, i per tal de donar un millor i més pròxim servei a la ciutadania, es fa convenient obrir una estació d'ITV més al terme municipal de Calvià, en tant municipi annex a Palma, segon en població de l'illa i amb un important nombre de volum al parc mòbil.

Durant aquesta legislatura ja s'han encetat els tràmits administratius per tal de posar a disposició del Consell de Mallorca uns terrenys al polígon de Son Bugadelles, per tant, simplement es tractaria de culminar els mateixos a l'inici de la propera legislatura.

D'altra banda, en relació als bombers de Mallorca, és necessari continuar posant mitjans i recursos per millorar les seves dotacions a nivell d'infraestructures i recursos humans. Només d'aquesta manera podrem garantir la prestació d'un servei tan essencial com els dels bombers a la nostra illa.

En concret, és necessari invertir per renovar bona part de la flota de vehicles de manera que puguin tenir les millors dotacions per fer front a les situacions d'emergència, també hem de continuar amb les inversions en infraestructures per tal de posar en funcionament el parc de bombers de Santanyí la propera legislatura (en aquest sentit, cal recordar que el projecte està pràcticament acabat i els terrenys a disposició del Consell de



Mallorca), així com iniciar els tràmits per estudiar la possibilitat de construir un parc central amb major funcionalitat per les seves tasques que les que actualment ofereix l'edifici administratiu situat al carrer General Riera de Palma.

En darrer terme, es continua fent necessari reordenar els recursos humans de la plantilla de bombers existents i incrementar el número de professionals, donant compliment al principi d'estabilitat imposat per la reforma local del Partit Popular.

Els i les socialistes proposam:

- Internalitzar la gestió del servei d'ITV a l'illa de Mallorca en cas de derogació o modificació dels aspectes en matèria de personal per a les entitats locals aprovats per la reforma local del Partit Popular.
- Posar en funcionament una nova estació d'ITV al terme municipal de Calvià, acabant els tràmits administratius duts a terme aquesta legislatura.
- Invertir en les dotacions materials i d'infraestructures dels Bombers de Mallorca per garantir un servei d'emergències de qualitat a l'illa, amb el compromís de construir el parc de bombers de Santanyí aquesta legislatura.
- Reordenar els recursos humans i augmentar els professionals en plantilla dels Bombers de Mallorca





El Consell de Mallorca i la relació amb el territori: de la cooperació a la concertació

El Consell de Mallorca ha de superar el concepte d'ajuntament d'ajuntaments anant més enllà de la funció de cooperació municipal, tal i com s'ha fet fins ara.

Mallorca és rica i diversa, però també té àrees compartides d'interessos comuns i de semblances que sovint no coincideixen amb els límits administratius del municipi o de la comarca. Aquestes àrees representen una finestra d'oportunitat que ofereixen possibilitats d'establir mecanismes de gestió cooperativa entre els municipis amb unes determinades necessitats i amb el Consell de Mallorca.

Un clar exemple d'aquesta realitat exposada és l'àrea metropolitana de Palma, però també, comptem amb diversos exemples arreu de l'illa amb municipis que comparteixen aspectes comuns i que es podrien beneficiar de projectes supramunicipals gestionats de forma compartida: com la Serra de Tramuntana, des d'Andratx a Pollença, que pot impulsar i consolidar mecanismes de gestió forestal compartida o de rebuda de visitants; municipis que es beneficiarien de solucions conjuntes a les necessitats sobvingudes que genera la temporada turística en relació a l'augment de la demanda dels serveis públics (aigua, gestió de residus, manteniment d'espais públics); determinades zones costeres que necessiten d'un projecte conjunt de renovació, etc.

Detectant aquestes problemàtiques comuns que afecten a diferents municipis, el Consell ha de ser l'encarregat d'establir espais i mecanismes (com comissions institucionals) per compartir decisions estratègiques





arreu de l'illa i ser l'administració que lideri i gestioni els projectes per proximitat i capacitat (lligada a la seva dimensió). Així, des del respecte a l'autonomia municipal, el Consell de Mallorca, per la via de la concertació amb els municipis, pot implementar polítiques planificades que solventin problemes municipals.

El plantejat no significa que el Consell de Mallorca deixi de donar suport als ajuntaments per la via de la ajuda financera o tècnica als municipis amb poc recursos per oferir els serveis necessaris o per escometre obres d'impacte social i econòmic.

Els consells insulars, com a millors aliats dels Ajuntaments, han de seguir recolzant la tasca municipal, donant suport en un sentit ampli a les corporacions locals per tal de que puguin complir amb la seva funció d'administració més propera, primera porta institucional on acudeixen els ciutadans i ciutadanes.

Els i les socialistes proposam:

- Impulsar espais institucionals col·laboratius dependents del Consell de Mallorca on s'aglutinin els ajuntaments amb necessitats o problemàtiques compartides per consensuar les decisions estratègiques i oferir solucions conjuntes.





ÀREA METROPOLITANA DE PALMA, UNA NECESSITAT DE GOVERNANÇA EFECTIVA

Introducció

“Van passar els dies, i el món va canviar. Per què volem parlar de l'àrea metropolitana?”

Ortega i Gasset ens deia que les persones construïm cases per viure-hi i vam fundar ciutats per sortir de la casa i trobar-nos uns amb els altres; ciutat és abans de res plaça, àgora, discussió, eloqüència.

Aquesta concepció de les urbs com punt de trobada, de col·lectivitat, igualtat social i obertura, conviu avui també amb idees contràries, de tancament, de bloqueig, que aixequen murades entre barris d'una mateixa localitat, o entre municipis pròxims, tractant de distanciar a col·lectius i capes socials dins una ciutat o entorn.

En definitiva desenvolupant ciutats que generen desigualtat i societats que creixen en oposició a l'altre en lloc de amb l'altre. Ciutats en les quals preval el que Bauman definia com a arquitectura de la por davant del diàleg i l'entesa.

En les últimes dècades el pes urbà és cada vegada més gran en la vida de la majoria de la nostra ciutadania i aquestes dinàmiques globals no són alienes a la nostra illa i molt especialment a l'àrea metropolitana, com a continuació veurem.





No es tracta només d'escollir o fixar un model de creixement urbà, es tracta també d'elegir camí entre les dues formes d'entendre la ciutadania i els entorns urbans.

Definir com volem conviure en el nostre centre urbà ha d'estar molt vinculat als valors que defineixen el nostre projecte polític i amb ells aconseguir de l'àrea metropolitana un entorn més just socialment, amb un desenvolupament sostenible aplicant polítiques de governança compartides.

Grans concentracions urbanes, moviments globals en aplicació local.

El procés de creixement i concentració urbana és un fenomen que s'evidencia dins l'àmbit local però que es repeteix a nivell global.

L'ONU calcula que en els propers anys el 68% de la població mundial viurà en grans ciutats. Xifra que s'incrementarà fins al 75% en el cas d'Europa. Dades que per si soles donen idea de la necessitat d'avançar en polítiques públiques de sostenibilitat, optimització i ordenació de recursos, com es recull en l'informe de l'Organització per a la cooperació i desenvolupament econòmic (OCDE) sobre ciutats compactes.

En el nostre entorn comunitari, la Unió Europea és l'encarregada de realitzar un especial seguiment amb els Estats Membres del fenomen de la concentració urbana mitjançant la seva *Urban Audit* que aglutina en el concepte d'Àrea Urbana Funcional a aquells municipis en els que el 15% de la seva població ocupada es desplaça a una altra ciutat de l'àrea per motius de treball. En el cas de Mallorca aquestes anàlisis estadístiques estudien una àrea funcional de 33 municipis.





A nivell estatal, destaquen els treballs realitzats pel Ministeri de Foment a través de la seva sèrie històrica d'informes anuals sobre àrees urbanes a Espanya i que circumscriuen la nostra àrea metropolitana a 8 municipis, dels quals Palma, Calvià, Marratxí i Lluçmajor suposen el 96% de la població afectada i constitueixen el nucli convencional de l'àrea.

En el seu darrer informe de 2018 el Ministeri de Foment destaca com en els darrers 40 anys de democràcia, el desenvolupament autonòmic de l'Estat ha anat veient com mentre es desplejava el marc competencial, en paral·lel a nivell local, es produïa una molt important transformació social amb una concentració cada vegada més gran en àrees urbanes que funcionen com a pols d'atracció econòmica i social.

Avui, en el 9% dels municipis espanyols viu el 69% de la població del país i concentren al voltant del 75% d'ocupació. Un creixement especialment significatiu en la xarxa urbana del litoral mediterrani i insular, impulsat pel desenvolupament del sector turístic.

Una concentració urbana que es constata també en el percentatge d'increment poblacional ja que les grans àrees urbanes han suportat el 80% del creixement de la població del país. En el cas de la nostra àrea metropolitana, la població ha crescut més d'un 50% en les últimes quatre dècades.

D'acord amb les últimes dades publicades per l'IBESTAT, l'entorn metropolità de Palma, Calvià, Marratxí i Lluçmajor té avui més de mig milió d'habitants, és a dir, gairebé una de cada dues persones que viuen a les nostres illes, ho fa en aquests quatre municipis. Si ho comparem amb la nostra realitat insular, 4 dels 53 municipis de Mallorca aglutinen el 60%





de la població, acullen més del 60% del teixit empresarial insular i dels treballadors afiliats a la seguretat social i al voltant del 57% dels vehicles matriculats.

Dades a les quals hem d'afegir la població flotant que cada dia s'interrelaciona amb aquests municipis en situar també en aquest entorn els grans centres neuràlgics de les Balears com són per exemple: la Universitat que compta amb al voltant de 13.000 alumnes de grau i postgrau i 2.000 empleats; el Port, amb un moviment de passatgers superior a 2.6 milions el 2018 (dels quals 1,7 milions van ser creueristes) i amb un transport marítim de 9 milions i mig de tones; l'Aeroport que va tancar el 2018 amb més de 29 milions de passatgers, 220.000 operacions i transportant més de 10.000 tones de mercaderies; l'hospital de Son Espases, amb una plantilla d'uns 5.000 treballadors, al voltant de 800 llits i una mitjana de més de mig milió de consultes externes a l'any, 127.000 urgències ateses i 20.000 intervencions quirúrgiques; el Palau de Congressos que durant el 2018 va acollir 226 esdeveniments i més de 76.000 assistents generant al voltant de 50.000 pernoctacions.

Punts neuràlgics als quals caldria sumar altres com els polígons industrials de Marratxí, de Son Bugadelles, Can Valero, Son Castelló o Son Rossinyol, al Parc Bit, o la concentració hotelera de la badia en els municipis costaners.

Tot això, en el 20% del territori. En poc més de 73.000 hectàrees de les 363.000 que componen la nostra illa, viu el 60% de la població, el que suposa haver de donar resposta a grans necessitats col·lectives.





Respostes, que ja dins de la legislatura 2015-2019 hem abordat, aportant solucions compartides en matèria d'atenció sanitària, (com ara amb la possibilitat que tenen veïns de Son Rutlan, Son Cladera i Sa Indioteria de compartir el servei d'urgències al PAC de es Pont d' Inca – Martí Serra de Marratxí i que hauria d'aplicar-se en el futur centre sanitari de Lluçmajor per donar cobertura a tot l'entorn de l'Arenal), en matèria de transport públic (amb la arribada de la línia 3 de l'EMT de Palma a Pla de Na Tesa, o l'impacte que té a l'àrea la integració tarifària de metro i EMT), amb la defensa conjunta del projecte per a la millora de Torrent dels Jueus entre Palma i Lluçmajor (que servirà per transformar lo que avui es una frontera entre dos municipis en un punt de millora de la connectivitat ecològica i urbana), les millores en connexions viàries en tràmit per el Consell Insular de Mallorca com les obres del Torrent Gross, o l'impuls de Calvià i Palma a la Xarxa d'aigües públiques de Mallorca que reuneix a una vintena de municipis per afrontar reptes com l'eficiència de les xarxes i comptadors, l'eficiència energètica i compra d'electricitat o la revisió del Pla Hidrològic.

Actuacions que han pogut dur-se a terme gràcies al impuls i l'actuació coordinada dels governs socialistes municipals conjuntament amb el Govern de les Illes Balears i el Consell de Mallorca. Però el repte és molt més gran i requereix fer una passa més per afrontar aquests reptes amb una visió conjunta i compartida dels municipis de l'entorn.

Afrontar necessitats com la congestió de les infraestructures, especialment en matèries com la mobilitat i accessos entre municipis, la prestació de serveis públics, o la sostenibilitat de l'entorn requereix avançar en polítiques de governança compartides.





Solucions compartides per a necessites conjuntes

L'Àrea Metropolitana, està conformada per un nucli central inicial que comprèn els municipis de Calvià, Lluçmajor, Marratxí i Palma (amb especials vinculacions a les zones frontereres), i te una zona d'influència que s'estén pels municipis limítrofs i que ha de conviure amb un desenvolupament sostenible d'altres pols d'influència de l'Illa en zones com el Pla o Raiguer.

És en aquest entorn metropolità on hi resideixen més d'un 60% de la població de tota l'Illa de Mallorca, que aglutina la majoria del teixit productiu de l'illa i on és concentrin un elevat nombre de centres neuràlgics de Les Illes Balears: la Universitat, el Port, l'Aeroport, polígons industrials, hospitals de referència, principals centres d'ocupació en hostaleria, etc.

L'increment de població, i la coincidència i concentració geogràfica de diferents centres de gran afluència de persones, ens obliga a repensar i decidir estratègies compartides entre aquests quatre municipis i el seu entorn. La mobilitat és la gran prioritat, però el fet de compartir serveis, com de fet ja fem, també s'ha de tenir en compte alhora de ordenar el territori, compartir infraestructures i homogeneïtzar serveis que son comuns.

La concentració de població i recursos ha de venir acompanyada de polítiques públiques per evitar la congestió, que avancin decididament cap a un model social i ambientalment sostenible, que mantingui la qualitat de vida dels nostres ciutadans alhora que les seves possibilitats





de desenvolupament econòmic i social. Assegurant que les properes generacions puguin gaudir d'un futur de qualitat en el nostre entorn.

L'àrea metropolitana ha de liderar el procés municipal cap a un desenvolupament més sostenible de la nostra illa. Ha de impulsar polítiques conjuntes que ens condueixin als estàndards de contaminació zero, seguint la línia de mesures legislatives tan importants com la llei de canvi climàtic recentment aprovada pel Parlament de Les Illes Balears i que s'han de tenir molt en compte en aspectes, (de marcat caràcter municipal però que vinculen a tot l'entorn geogràfic), tan importants com la gestió de residus, de pluvials i aigües o de un urbanisme sostenible.

Per això considerem necessari aprofundir en un model de governança efectiva per a l'àrea metropolitana, que sense crear noves estructures administratives, serveixi per donar aquesta resposta conjunta a les necessitats que els nostres ciutadans ens plantegen. Una governança efectiva i coordinada ha de donar resposta a les necessitats actuals però no pot conformar-se només amb això. Ha de servir també per mirar al futur sent punta de llança d'un desenvolupament sostenible del nostre entorn.

Des del PSIB-PSOE som l'únic partit capaç de donar una resposta política conjunta, aportant solucions compartides a nivell municipal, insular, autonòmic i estatal a aquestes necessitats, a aquesta realitat en la qual molta ciutadania ja està immersa.

Els i les socialistes proposam:

- Impulsar una planificació conjunta a nivell municipal. Mitjançant un Consell de coordinació de Batles i Batlesses de l'àrea amb la





convocatòria del Consell Insular de Mallorca. Espai compartit de coordinació i presa de decisions per a la planificació de les infraestructures bàsiques i els serveis públics que, mantenint el seu caràcter municipal, requereixen d'una planificació conjunta. Àmbit en el qual l'habitatge, la seguretat, la mobilitat sostenible, el transport públic o la connectivitat entre vianants dels municipis afectats seran uns dels principals elements a abordar durant la propera legislatura.

- Dotar al Consell Insular de Mallorca a nivell supramunicipal, d'un àmbit específic dins de la seva eina de cooperació local per a l'impuls de l'àrea metropolitana en competències de gestió de serveis públics compartits i infraestructures de l'entorn metropolità.



PART II: UN MARC COMÚ D'ACTUACIÓ DES DELS AJUNTAMENTS

ÍNDEX

1. Introducció: un marc comú d'actuació des dels ajuntaments
2. Bloc I: lluita contra la desigualtat
 - a. El paper dels serveis socials municipals
 - b. Un habitatge digne per a tothom
 - c. Polítiques actives d'ocupació
 - d. Feminisme, un eix transversal en política municipal
3. Bloc II: un model de desenvolupament responsable i integrador
 - a. Cal recuperar l'autonomia local
 - b. Impuls als sectors productius locals
 - c. Turisme
 - d. Pacte per a la sostenibilitat: urbanisme, medi ambient, mobilitat, aigua i residus
4. Bloc III: un municipi d'oportunitats





- a. Cultura a l'abast de tothom
 - b. El poble, la ciutat, nucli de desenvolupament social
 - c. Un entorn segur: aposta per la policia de proximitat, per la millora de la convivència, per la mancomunitat del servei i per la millora de la formació
5. Bloc IV: participació democràtica i modernització
- a. Les decisions, compartides amb la ciutadania
 - b. Contractació pública socialment responsable
 - c. Modernització

INTRODUCCIÓ: UN MARC COMÚ D'ACTUACIÓ DES DELS AJUNTAMENTS

Els i les socialistes sortim amb l'objectiu de continuar guanyant-nos la confiança de la ciutadania. Amb les nostres propostes, el nostre treball i la nostra il·lusió des dels ajuntaments volem defensar el benestar, guanyar el futur i millorar la qualitat de la nostra democràcia.

El pròxim mes de maig celebrarem les eleccions municipals on triarem als regidors i regidores que, al costat dels batles i batllesses, representaran a la ciutadania de Mallorca als 53 pobles i ciutats de l'Illa. Aquest projecte polític municipal dels i les socialistes de Mallorca és un compromís ferm i





sincer amb la ciutadania, que expressa públicament els valors, principis i idees que ens identifiquen i que guien les nostres polítiques i accions.

Hem posat rostre humà a les propostes polítiques d'aquest projecte, perquè les persones, els seus drets i el seu benestar, són el centre de la nostra actuació. Sabem que assolir aquests reptes és possible, perquè moltes i molts socialistes ja ho han demostrat als ajuntaments, governant d'una altra forma, amb eficàcia i responsabilitat, actuant d'una altra manera: amb sensibilitat, proximitat i solidaritat.

Els i les socialistes de Mallorca continuem rebutjant frontalment la reforma local aprovada l'any 2013 pel Govern del Partit Popular ja que ha suposat un atemptant contra els principis d'autonomia local reconeguts a la Constitució. Una retallada al marc competencial dels ajuntaments i una frenada a la prestació de serveis públics de qualitat a la ciutadania. Per això, la Federació Socialista de Mallorca assumeix amb la presentació d'aquest projecte polític el compromís de continuar reivindicant la derogació de la reforma local del Govern del PP.

Els i les socialistes apostem per municipis forts, amb plena capacitat de gestió i amb els recursos adequats per donar respostes a les demandes ciutadanes. Entenem que el futur marc competencial ha de complementar-se amb un sistema de finançament estable i suficient.

Volem garantir la cohesió social i potenciar la igualtat d'oportunitats perquè ningú es quedi enrere. Creiem en ajuntaments pròxims a la gent, transparents, participatius, segurs i exemplaritzants, impulsors d'un desenvolupament sostenible com a eix vertebrador dels nostres pobles i ciutats, que generin polítiques d'ocupació que contribueixin a relançar





l'economia del municipi, fent especial esment al suport a les petites i mitjanes empreses del poble o ciutat. Apostem, en definitiva, per ajuntaments oberts a la ciutadania, integradors, sensibles amb la diversitat, impulsors de la tolerància i la llibertat.

BLOC 1: La lluita contra la desigualtat

El paper dels serveis socials municipals

Els i les socialistes defensam la igualtat d'oportunitats, la justícia social, la solidaritat i la llibertat de totes les persones. Així, per tant, el nostre principal objectiu és garantir que qualsevol ciutadà o ciutadana pugui dur a terme el seu projecte vital, independentment de quines siguin les seves condicions socials, econòmiques o laborals.

La Llei 4/2009, de serveis socials de les Illes Balears, estableix l'àmbit municipal com la principal garantia de benestar dintre del sistema de serveis socials, que rep, en primera instància, les demandes de les persones més vulnerables de la nostra societat: qüestions com les necessitats d'allotjament digne, l'acolliment de persones immigrants, la pobresa energètica, la promoció i inserció social i laboral de les persones amb discapacitat, la promoció de la autonomia i la prevenció de la dependència, entre d'altres.

A l'horitzó del nostre projecte polític hi contemplam un sistema de benestar social comunitari basat en el reconeixement dels drets dels ciutadans i ciutadanes, que doni una resposta ràpida i eficient a les necessitats de totes les persones i, en especial, de les més vulnerables.





Ara bé, sobretot, aspiram a que aquesta assistència pública es centri en el necessari empoderament de la persona, acompanyant els seus processos vitals com són la inserció al mercat de treball, la recerca d'habitatge i la millora de les seves habilitats socials i laborals.

En aquest sentit, els programes de formació, ocupació i d'adquisició d'aquestes habilitats, esdevenen les polítiques més efectives per ajudar a qui passa un mal moment per a recuperar la seva autonomia i la seva llibertat.

La millor manera de defensar els drets dels ciutadans és definint-los, per això, tal com diu l'article 38 de la llei 4/2009, aprovarem la cartera de serveis socials en cada municipi, on definirem:

Els serveis i prestacions per atendre situacions de risc i d'urgent necessitat: els ajuts econòmics, els serveis d'allotjament i atenció urgent a persones i famílies sense llar i altres prestacions materials per atendre de manera immediata les necessitats de subsistència.

Establirem els programes d'acolliment, informació i integració de les persones immigrants en la comunitat, promocionant activitats interculturals i potenciant la figura del mediador intercultural.

Potenciarem la participació i els programes de promoció i inserció social i laboral per a les persones amb discapacitat i amb diagnòstic de salut mental.

Crearem programes d'envelliment actiu d'acompanyament per a les persones amb dependència i, especialment, per als seus cuidadors, afavorint la conciliació familiar i la permanència de les persones





dependents en el seu entorn comunitari.

La revisió i execució de noves mesures per complir els objectius marcats al Pla Municipal de Drogues, l'establiment de mesures de prevenció i intervenció amb la infància, ludopatia -amb especial referència al control de la publicitat de les cases d'apostes-, adolescència i la família.

S'aprovaran plans de lluita contra la violència masclista establint estratègies de prevenció i atenció immediata a les víctimes articulant recursos com l'ajuda psicològica o l'ajuda per a habitatge, entre d'altres.

Des d'un punt de vista global els serveis socials municipals, coordinats amb altres serveis especialitzats dels Consells Insulars i del Govern de les Illes Balears, haurien de ser capaços d'assegurar que tota la ciutadania pugui accedir als serveis que garanteixin la igualtat d'oportunitats en el seu entorn comunitari.

Qualsevol persona, des de les primeres etapes de la seva vida fins a les últimes, ha de veure cobertes les seves necessitats de caràcter educatiu, sanitari, social o assistencial en el seu municipi, o amb la intermediació del seu ajuntament. Cal apostar per una coordinació real entre les diferents administracions que presten serveis assistencials als ciutadans per articular un catàleg de prestacions centrat en les necessitats de les persones.

Finalment, promourem aliances amb les entitats del tercer sector social per reforçar l'atenció a les persones, creant espais de treball conjunt i fomentant la seva participació en els òrgans de coordinació de cada ajuntament. També, impulsarem l'estabilitat econòmica d'aquestes entitats revisant el model de convocatòries públiques de subvencions i promovent la concertació de serveis públics, tenint en compte els





avantatges que per aquestes empreses tenen la llei de contractes i la llei general de subvencions.

Un habitatge digne per a tothom

L'accés a un habitatge digne s'ha convertit en un dels principals problemes socials a la nostra illa, especialment accentuat entre el segment de població més jove. Per tant, també ha esdevingut un dels nostres reptes polítics prioritaris.

Essent conscients que la solució que plantejam els i les socialistes passa per una major i millor intervenció pública al mercat immobiliari, les solucions que proposam des dels ajuntaments són les següents:

- Continuar el camí iniciat en la construcció d'habitatge públic. Ens comprometem des dels ajuntaments a intensificar la feina conjunta amb l'IBAVI per arribar a convenis amb reserves de sòl que es puguin desenvolupar i ens permetin créixer amb habitatge de lloguer a preus assequibles, o amb promocions d'habitatges en la fórmula de cooperativa o d'altres, com la compravenda d'HPT i HPO.
- Facilitar el lloguer d'un habitatge amb partides pressupostàries que puguin abaratir-ne el cost, amb línies específiques per joves. Ara bé, també hem de facilitar la gestió, assegurant que no quedi ningú en el camí per un excés de paperassa.
- Posar a disposició de la ciutadania un servei d'acompanyament en matèria d'habitatge, complementant el treball que en aquest àmbit pugui dur a terme l'IBAVI. Dintre d'aquest servei





d'acompanyament s'ha d'incloure com a mínim l'assessorament jurídic en temes hipotecaris i de lloguer, així com la col·laboració en matèria social amb les persones en risc de ser desnonades per tractar de cercar-los alternatives d'habitatge.

- Promoure totes aquelles modificacions legislatives per augmentar les densitats d'habitatge als nuclis urbans. D'aquesta manera es permetrà, per exemple, construir dos habitatges on abans només hi havia un. En tot cas, es garantirà les condicions mínimes de medició exigides pel RD 145/1997.
- Promoure i facilitar els Ajuntaments totes aquelles modificacions necessàries dels PGOU, per reconvertir els locals dels eixamples en habitatges, sempre i quan compleixin amb els requisits normatius en matèria d'habitabilitat.

Polítiques actives d'ocupació

Les polítiques actives d'ocupació des de l'àmbit municipal s'han d'abordar des d'un punt de vista integral, actuant tant des de la vessant de la inserció laboral com de la formació amb la finalitat de donar resposta a qualsevol tipus de demanda del mercat de treball.

En aquest àmbit, els tres objectius bàsics han de ser els següents: que les persones en situació d'atur trobin una feina de qualitat, facilitar el reciclatge dels treballadors i treballadores en actiu i promoure localment l'ocupació. Per aconseguir aquests objectius, els i les socialistes proposam:

- Crear borses de treball municipals per facilitar la intermediació laboral entre persones que cerquin feina i les empreses del poble o



ciutat, sempre i quan els recursos i les infraestructures del municipi així ho permetin.

- Posar a l'abast dels veïns i veïnes del municipi un programa formatiu que prengui com a base la realitat del seu mercat laboral i productiu. Aquest programa ha d'anar especialment orientat cap a les persones en situació d'atur i cap als sectors amb necessitats de reciclatge formatiu envers els seus treballadors i treballadores.
- Participar des dels ajuntaments en convocatòries de foment de l'ocupació que posin a disposició els serveis autonòmics d'ocupació amb l'objectiu d'integrar laboralment a determinats col·lectius. Exemples d'aquests tipus de convocatòries aquesta legislatura han estat els programes Visibles, Joves Qualificats o SOIB Dona.

Feminisme, un eix transversal en política municipal

Com a eix transversal, la perspectiva de gènere ha d'estar present en totes les àrees de gestió municipal. El gran repte és que aquesta transversalitat sigui real i efectiva. Per això, proposam:

- Dotar a les regidories d'igualtat (i per suposat, crear-les allà on no hi hagi) el pes polític, pressupostari i de personal necessari per complir amb l'encàrrec d'impulsar actuacions de caire feminista a totes les àrees dels ajuntaments. Ha de ser una prioritat absoluta en la nostra actuació municipal. A més, no podem caure en l'errada de pensar que és feina d'aquesta àrea impulsar i desenvolupar directament totes les accions referents a igualtat, sinó que el seu objectiu principal ha de ser implicar de manera efectiva tota l'actuació municipal en el seu conjunt, des d'un punt de vista



integral i transversal.

- Els pressupostos municipals hauran de ser revisats des d'una perspectiva de gènere abans de la seva aprovació. A més, procurarem contemplar partides destinades al foment de polítiques de gènere en totes les àrees de gestió municipal.
- Aprovar i executar plans d'igualtat relatius a la política de personal dels ajuntaments.

BLOC 2: UN MODEL DE DESENVOLUPAMENT RESPONSABLE I INTEGRADOR

Per tal de garantir un model de desenvolupament responsable i integrador en els municipis és imprescindible garantir un finançament de l'administració local just.

Això vol dir eliminar la injusta regla de despesa, en especial en aquells ajuntaments sanejats i que acumulen superàvit pressupostari any rere any, amb unes limitacions arbitràries i incomprensibles en inversions necessàries per al municipi, en prestació de serveis essencials per a la ciutadania, que fan que aquests s'hagin de privatitzar per cobrir les necessitats.

Això implica un greuge tant per a la idea d'un estat del benestar públic i universal, com per a l'encallament de l'administració amb càrrega administrativa i burocràtica.





Quan parlem de desenvolupament responsable i integrador parlem de progrés, de millorar la qualitat de vida de les persones en el present; però posant sempre la mirada en el futur per garantir que les generacions que vindran tinguin més i millors oportunitats.

Tant és així que no podem deslligar el desenvolupament econòmic de la defensa del territori i del medi ambient, sobretot en una illa fràgil com Mallorca, i tampoc de la lluita per a la igualtat social entre persones de diferent gènere, edat, raça, cultura, orientació sexual o creença.

Mantenir les essències d'allò que som com a poble també ha de ser un tret fonamental per seguir avançant. Els trets diferenciadors i la qualitat han de ser el marc a partir del qual planifiquem la nostra proposta per ser defensors del nostres béns més preuats, que són la nostra gent, la nostra terra, les nostres tradicions i costums, el nostre producte i un paisatge natural magnífic i divers.

És per tot això que els i les socialistes lluitarem als municipis per aconseguir els objectius polítics que a continuació s'assenyalen.

Cal recuperar l'autonomia local

Continuarem reivindicant que les administracions sanejades que han complert amb la regla de despesa durant els anys de la crisi i han acumulat un superàvit pressupostari puguin invertir-lo, prioritàriament per fer polítiques socials, d'habitatge, igualtat, dependència, ocupació, inversió en la xarxa de clavegueram i inversió en la xarxa d'aigua potable per tal de millorar el benestar dels ciutadans i ciutadanes.





Impuls als sectors productius locals

El comerç i la indústria local han de ser tractats com una prioritat des de la vessant de la gestió social i econòmica, especialment en relació a les persones que hi treballen. Ara bé, som conscients que ha de jugar un paper fonamental en la configuració social i urbanística del nostre territori, perquè crea una economia d'escala que contribueix a generar un teixit social als pobles i ciutats.

En aquest sentit, apostam per desenvolupar polítiques consensuades amb tots els sectors econòmics del municipi per fomentar i impulsar la producció local.

Per tot això, els i les socialistes proposam:

- Protegir el petit i mitjà comerç, així com la indústria local, impulsar mesures i campanyes per sensibilitzar a la població per tal de que facin ús del comerç local.
- Apostar per fer més atractius els entorns comercials urbans, fomentant inversions en modernització dels carrers i els immobles. En aquest sentit, ens comprometem a millorar la senyalització comercial dels nuclis i dissenyarem rutes d'interès per tal d'afavorir que passin per carrers comercials, diversificant els passejos.
- Així mateix, cal fer menció a la nostra aposta per la figura dels centres comercials urbans, definits a la llei de comerç de l'any 2014, així com al pla director sectorial d'equipaments comercials de Mallorca, ja que amb aquesta figura es pretén traslladar les estratègies dels grans centres comercials convencionals als nuclis





de població tradicional, i així poder donar un millor encaix al petit comerç dintre d'aquests espais.

- Fomentar programes de col·laboració entre el comerç local i les escoles del municipi. D'aquesta manera apostam per la consciència amb el producte local des de l'àmbit educatiu.
- Promocionar el producte local en les diverses formes possibles des de l'àmbit local. S'ha de fer una especial referència a la possibilitat de crear marques pròpies que es puguin identificar amb els pobles i que aglutinin els productes locals d'aquests.
- Apostar per l'assessorament i suport a persones emprenedores des dels municipis.

Turisme

Hem de fer una especial referència al sector turístic, ja que suposa la principal indústria a molt de municipis de la nostra illa, així com per al conjunt de la mateixa.

Apostam per una gestió turística municipal sostenible, generadora d'ocupació de qualitat i que dinamitzi les nostres empreses i a la resta del sector productiu. En consonància amb el que s'acaba d'expressar, s'ha d'assenyalar la important necessitat de continuar duent a terme polítiques públiques que fomentin la desestacionalització. És per això que proposam el següent:

- Desenvolupar una política turística integral, posant una visió de llarg horitzó temporal i de desestacionalització amb l'objectiu de



garantir el necessari lideratge turístic del nostres municipis. Es farà amb el major consens possible entre els actors i sectors econòmics del poble o ciutat.

- Impulsar la reforma de zones turístiques allà on no s'hagi fet. Des de tres perspectives: la millora dels espais públics d'aquestes zones, la modernització de la planta hotelera i de la modernització de l'oferta associada. Essent conscients de que l'oferta associada és la que més problemes té a l'hora d'abordar inversions per fer reformes als seus immobles, s'ha de preveure la possibilitat de dur a terme convocatòries de subvencions específiques amb aquesta finalitat
- Continuar la tasca de promoció nacional i internacional dels nostres municipis com a destinacions turístiques, fent especial incidència en l'aposta per la promoció en fires especialitzades de producte que ens ajudin a explorar nous mercats com, per exemple, el *bird watching* o el ciclisme de gravel, que fomenten la desestacionalització.
- Impulsar sistemes de Qualitat (SICTED) (Q) per tal de tenir establiments certificats per seguir amb el model d'excel·lència.
- Intensificar les estratègies amb l'objectiu de desestacionalitzar. En aquest sentit, apostarem, entre altres, per recuperar i posar en valor espais dels municipis amb alt valor patrimonial i paisatgístic que actualment estiguin en estat de semi abandonament o abandonament total. Així com senyalitzar i fitar les rutes senderistes existents al municipi. A més, col·laborarem amb les



institucions supramunicipals per tal d'homogeneïtzar les rutes existents a Mallorca a nivell de senyalització.

Pacte per la sostenibilitat: urbanisme, mobilitat, medi ambient, aigua i residus.

Urbanisme

La normativa urbanística aprovada durant aquesta legislatura s'ha caracteritzat per fugir de la política d'urbanisme a la carta implantada pels governs del Partit Popular, apostant així per un creixement sostenible i per la protecció del nostre territori.

Més enllà de la política territorial que es vulgui continuar desenvolupant a nivell autonòmic i insular, des de la planificació municipal hem d'apostar per un creixement urbà sostenible, defugint absolutament del creixement indiscriminat i per la no concentració d'usos. És per això que als nostres municipis apostam per:

Trobar un model de creixement sostenible propi, que suposi una continuació de la ciutat o poble que ja existeix amb especial cura amb la transició entre la zona urbana i l'espai rural.

Mesclar usos en diferents zones o nuclis urbans, defugint de les concentracions d'equipaments comercials en determinades zones, ja que pot provocar desplaçaments innecessaris lluny del foment de la vida als centres urbans de les ciutats o pobles. S'ha d'afegir una excepció a aquesta norma general especialment dirigida als municipis costaners: s'ha d'evitar la mescla d'usos turístics i residencials, amb l'objectiu d'evitar problemes de convivència o renous.



Obtenir sòl per destinar-ho a la construcció d'habitatge públic. Ja sigui per reconversió o requalificació de sòl existent (sòls abandonats, sòls per equipaments que ja no compleixin els estàndards necessaris...) o, en els casos en que això no sigui possible, per l'adquisició de nou sòl, tractant d'evitar la urbanització del sòl rústic.

Mobilitat

La nostra acció política en matèria de mobilitat des dels ajuntaments anirà encaminada cap a la reducció dels viatges en transport privat, afavorint el transport públic i el no motoritzat, ja sigui a peu o en bicicleta.

Impulsar que els municipis desenvolupin plans de mobilitat urbana que:

- generin zones de baixes emissions als centres urbans
- planifiquin adequadament els aparcaments per evitar l'accés massiu a les zones centrals
- implantin zones amb prioritat per a vianants i bicicletes
- creïn itineraris escolars segurs
- apostin per la reducció de la velocitat de circulació i pels nous esquemes de mobilitat elèctrica i compartida





Medi ambient i canvi climàtic

La protecció del medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic han d'ocupar un espai transversal en l'acció política dels ajuntaments i, en concret, proposam:

Incloure clàusules ambientals en tota la contractació pública que pugui ser susceptible, especialment en els contractes d'electricitat per tal de promoure la contractació de fonts renovables.

Fomentar la promoció de vehicles elèctrics a les flotes municipals (cotxes oficials, vehicles de recollida de residus i neteja, bicicletes elèctriques per als serveis de notificació, etc.).

Impulsar iniciatives de creació de parcs de renovables a zones de baix impacte paisatgístic i en espais públics adients, com espais degradats o en zones en recuperació paisatgística. A més, s'apostarà especialment per la instal·lació de plaques fotovoltaïques als edificis públics que hi siguin susceptibles.

Aigua i residus

La gestió eficient de l'aigua ha de ser una de les senyes d'identitat dels governs progressistes municipals. El subministrament d'aigua potable i de qualitat a la ciutadania ha de ser entès com un dret subjectiu, com també la cura en el consum d'un bé tant preuat com escàs.

La municipalització d'aquest servei públic, sempre amb les garanties jurídiques i econòmiques suficients, ha de formar part dels plans d'acció





municipals dels i les socialistes, per tal de garantir el subministrament i que aquest no es converteixi en un bé de consum, sinó en un dret.

Els principals objectius, pel que fa a l'estalvi i al consum responsable d'aigua, han de ser:

- Pèrdues de xarxa no superiors al 20%
- Mateixa qualitat de l'aigua i cost (de l'aigua en alta) per a tots els ciutadans de l'illa.
- Instal·lació de comptadors digitals per conèixer amb exactitud i al moment el consum d'aigua de cada habitatge
- Aprovació d'una taxa de consum progressiva
- Protecció dels aqüífers
- Aposta per la gestió pública i eficient del subministrament d'aigua

Parlant de sanejament i depuració, proposam:

- Destinar i adequar el cànon de sanejament, precisament i en exclusiva, al sanejament. S'ha d'adequar la normativa autonòmica als estàndards europeus i dissenyar un pla de millora del sanejament global, incloent-hi els tractaments terciaris com a part indispensable de la depuració.
- Abocament zero d'aigües residuals i certes pluvials.
- Millorar la qualitat de l'aigua depurada, integrant el tractament





terciari per eliminar microplàstics i anar per davant de les normes europees.

- Apostar per una gestió pública i eficient del sistema sanejament així com de la depuració.
- Reutilitzar l'aigua depurada: aconseguir tancar el cercle i ser capaços de tornar a injectar l'aigua depurada dins del sistema de proveïment.

Pel que fa a la política de residus, proposam:

- Continuar apostant per la implantació de sistemes de recollida porta a porta i per la gestió de la fracció orgànica per generar compost de qualitat per a ús domèstic.
- Continuar fent campanyes de conscienciació i informació amb l'objectiu d'incrementar el compromís amb la separació i el reciclatge, especialment mitjançant programes educatius a les escoles.
- Apostar perquè sigui la pròpia administració qui gestioni de manera directa la recollida de fems amb l'objectiu d'optimitzar els recursos i fer una gestió responsable i eficient dels mateixos.





BLOC 3. UN MUNICIPI D'OPORTUNITATS

Cultura a l'abast de tothom

Els i les socialistes entenem la cultura com un dret, com un dels pilars fonamentals de la nostra societat, com un element de cohesió social, d'identificació de la comunitat i de creixement personal. Per això és tan important que des dels municipis es treballi per mantenir les infraestructures culturals bàsiques i es col·labori amb les iniciatives ciutadanes.

Es tracta, en definitiva, de treballar per consolidar un model que garanteix que la cultura no sigui només a l'abast d'uns pocs, sinó que se situï en l'eix central de les polítiques que s'adrecen a les persones.

Hem de promocionar i difondre la nostra cultura, llengua i patrimoni, i ho hem de fer per tots els canals disponibles, com mitjans audiovisuals o xarxes socials entre d'altres.

Hem de treballar per impulsar la tasca dels i les artistes, en especial dels i les que s'inicien i que necessiten una primera empenta. Hem d'aconseguir difondre la història dels nostres pobles i la seva bibliografia. Hem de possibilitar el desenvolupament cultural dels ciutadans i ciutadanes que representam.

Per això, proposam:

- Fomentar i dinamitzar els distints elements culturals clau del municipi, com poden ser les escoles municipals de música i dansa, les companyies teatrals, grups novells de teatre i música o les





associacions culturals.

- Dotar als ajuntaments del personal necessari en matèria cultural per garantir un bon servei a la ciutadania.
- Fer dels carrers espais per la cultura fent servir com a escenaris culturals els carrers, les places i els espais monumentals del poble, acostant la cultura al carrer i facilitant la difusió de l'art urbà.
- Fer un programa itinerant de propostes culturals en col·laboració amb creadors, agents i institucions.
- Crear espais multidisciplinaris que permetin la programació d'obres cinematogràfiques i teatrals, així com de concerts i conferències. A més, apostam per fomentar més activitats a les biblioteques i cases de cultura municipals (clubs de lectures, ensenyament extraescolar, classes de música etc.).
- Crear el Consell Municipal de la Cultura.

El poble, la ciutat, nucli de desenvolupament social.

Polítiques per als i les joves

Els i les socialistes no podem entendre les polítiques d'ocupació, salut, educació o habitatge sense tenir en compte la perspectiva jove. La joventut de la nostra terra ha de trobar en l'actuació de les institucions públiques la resposta política als problemes generats per una sèrie de mancances estructurals directament vinculades al fet de ser jove, i els





ajuntaments són una administració essencial per oferir solucions a aquests reptes.

Per aquest motiu, trobem molt important la millora de la tasca en matèria de polítiques de joventut per poder avançar cap a la igualtat d'oportunitats entre les i els joves dels nostres pobles i ciutats, i això no es pot entendre sense assumir que aquestes polítiques han de constituir un eix fonamental i transversal de tota l'acció política en tots els àmbits i àrees dels nostres ajuntaments.

Assumint la transversalitat del concepte, donam una passa més enllà i no només entenem les polítiques de joventut com un conjunt d'iniciatives polítiques dirigides a possibilitar la transició i emancipació cap a la vida adulta.

Defensem la identitat política pròpia de la joventut com a subjecte capaç d'assumir i d'incidir en la construcció d'un projecte polític i com a protagonista actiu de la transformació de la societat. Per tant, creiem en la necessitat d'impulsar la participació de tots els i les joves en el teixit associatiu i social.

És per tant el principal objectiu d'aquest apartat reivindicar la transversalitat de les polítiques locals de joventut per tal d'agafar aquesta perspectiva en tota l'acció política als ajuntaments.

A més, i pel fet de no tenir reflex a altres apartats del document, a continuació es proposen una sèrie de mesures en l'àmbit concret de l'associacionisme i la participació juvenil:

Posar en marxa mesures per la participació activa del jovent a fòrums





d'incidència institucional, apostant especialment per la creació de consells escolars municipals i/o consells de la joventut municipals en aquells pobles i ciutats amb un ampli teixit associatiu juvenil.

Fomentar l'associacionisme juvenil des de l'acció política en els espais educatius, culturals o d'oci. També és important impulsar convocatòries de subvencions per a les associacions juvenils ja existents als municipis amb l'objectiu de que puguin seguir desenvolupant la seva activitat amb els mitjans necessaris.

Posar a disposició espais municipals als i les joves del municipi, especialment espais per al foment de la cultura o l'educació.

La Ciutat educativa

Entenent l'educació pública com un pilar de l'Estat fonamental per als i les socialistes pel fet de ser el millor instrument per garantir la igualtat d'oportunitats, des dels ajuntaments hem d'apostar per ella de manera ferma, dotant-la dels recursos necessaris i amb una clara visió integradora i inclusiva.

Per això, proposam:

- Apostar per la dignificació dels centres públics garantint-ne el manteniment continu i coordinant amb la Conselleria d'Educació i IBISEC les necessitats d'inversió i de construcció de nous centres.
- En els municipis més grans, continuar amb la col·laboració amb la Conselleria en la tasca d'escolarització (zonificació i mapa escolar) per assolir una escolarització equilibrada, equitativa i justa que eviti





els guetos i fomenti l'escola de proximitat per cohesionar socialment els barris i contribuir també a una mobilitat sostenible.

- Continuar i augmentar els programes de reforç escolar.
- Dinamitzar els barris a través dels centres educatius com a espais disponibles fora de l'horari lectiu per a activitats esportives, culturals, lúdiques, etc. ("Escoles Obertes")
- Posar especial atenció a l'etapa 0-3 com a etapa educativa essencial per als nostres infants amb la creació de places públiques i d'espais familiars com a oferta complementària de conciliació, intercanvi d'experiències i aprenentatge per a les famílies.
- Treballar activament per assolir els requisits de ciutats educadores o ciutats amigues de la infància.

Foment de l'activitat esportiva

L'esport és un bé per a la societat i s'ha de cuidar, potenciar i donar màxima facilitat a les persones perquè ho puguin practicar, de forma individual o col·lectiva, formant part de les diferents i necessàries organitzacions esportives que el gestionen. Entenem l'esport com a eina educativa, de salut, de feina, d'oci i de temps lliure.

La política esportiva als ajuntaments ha de ser de proximitat. S'han de crear aliances amb el teixit esportiu.





Per tant, per tal de fomentar l'esport des d'una perspectiva integradora, com a instrument per la cohesió social i per la transmissió de valors, proposam:

- Dur a terme dinamització d'activitats i programes esportius que vagin més enllà de la vessant purament competitiva de l'esport, per tal d'aconseguir elevats índexs de participació, i acostar així la pràctica esportiva a aquells i aquelles que en un primer moment no opten per federar-se i/o competir. És a dir, tractar d'arribar a tothom amb l'esport, introduint així una clara òptica social en aquest àmbit.
- Fomentar la pràctica de l'esport en els centres educatius del municipi, especialment en horari no lectiu, amb programes de col·laboració conjunta. En aquest sentit, l'organització de diades esportives entre els diferents centres educatius serà sempre un esdeveniment positiu.
- Mantenir i invertir en les instal·lacions esportives municipals per tal de garantir el seu bon estat i funcionament.
- Adaptar la programació d'esdeveniments esportius del municipi per tal de dur a terme activitat fora de l'època d'estiu i així afavorir la desestacionalització.
- Fomentar escoles esportives municipals de psicomotricitat i d'iniciació als esports.
- Fomentar els desplaçaments a la península dels i les esportistes, tant per participar a competicions nacionals oficials, com per



tornejos al marge de competició oficial. Aquest tipus d'activitat de foment es durà a terme mitjançant la col·laboració amb els clubs esportius atenent a les disponibilitats pressupostàries de la corporació municipal.

Un entorn segur: aposta per la policia de proximitat, per la millora de la convivència, per la mancomunitat del servei i per la millora de la formació.

D'una banda, quan parlem de policia de proximitat ens referim a una policia:

- en permanent contacte amb la comunitat,
- que dialoga i discuteix sobre els seus problemes en el seu propi entorn des d'una perspectiva àmplia de la seguretat i el benestar de la ciutadania,
- enfocant les seves accions cap a la prevenció i la mediació, analitzant la informació,
- proposant mesures intel·ligents que afavoreixin la convivència i la seguretat ciutadana,
- fent de pont entre les demandes ciutadanes i els organismes públics competents en matèries com la seguretat i l'ordre públic, la cohesió social, l'educació i la convivència.

Per una altra banda, és una realitat que no tota la ciutadania de Mallorca és beneficiària de la mateixa qualitat en relació a determinats serveis



públics. En particular, excepte en aquells municipis de més població que disposen de plantilles relativament ben dotades de Policia Local, és freqüent que molts d'ells no disposin d'un servei tan bàsic i essencial com el de policia local 365 dies i 24 hores.

Pel que fa a la formació, els plans de les policies locals han d'incorporar com a base del procés de preparació dels i les futures policies locals els valors de la policia comunitària, retallant la distància entre la ciutadania i els i les policies locals. D'altra banda, les plantilles de les policies locals haurien d'especialitzar-se i, per tant, formar-se, tenint en compte les seves competències pròpies, fonamentalment la vigilància i seguretat del trànsit en vies urbanes, així com l'exhaustiu coneixement de les normes que vertebreren les pautes de convivència.

Per tot això, proposam:

- Avançar cap a l'associació per a la prestació del servei de policia local entre municipis limítrofs. Es tracta d'una fórmula contemplada en la vigent llei de coordinació de policies locals de les Illes Balears i és una eina que permetria mancomunar aquest servei essencial entre municipis adjacents, aprofitant encara més els recursos existents i garantint una millor qualitat del servei i una presència policial permanent durant tot el dia.
- Aprofundir en la tasca de difusió de missatges proactius i preventius en els àmbits més sensibles i estratègics, com són l'escola (en tota la seva extensió) o els col·lectius més vulnerables (gent gran, dones víctimes de violència masclista i els seus fills i filles), així com en tots aquells espais associatius que permetin una





millor comunicació de les policies locals amb els destinataris del seu servei públic.

- Establir protocols de col·laboració amb la Guàrdia Civil per al seguiment i l'atenció de les dones víctimes de violència masclista i els seus fills i filles.

BLOC 4: PARTICIPACIÓ DEMOCRÀTICA I MODERNITZACIÓ

Les decisions, compartides amb la ciutadania

La participació de la ciutadania és la presa de decisions polítiques de tota la societat. És un mètode per construir col·lectivament projectes comunitaris que millorin la qualitat democràtica de les nostres societats.

Les administracions són les responsables de crear i de fomentar la cultura participativa, que farà que els ciutadans estiguin realment implicats en allò que els envolta. I aquesta tasca és fonamental en els ajuntaments en tant administració més propera al ciutadà.

Als ajuntaments, la motivació és l'element clau per al foment de la participació, l'eliminació de barreres, l'accessibilitat a tràmits i a tota la informació per fer dels ciutadans membres actius en les decisions polítiques que els afecten directament o indirectament.

Els objectius que en aquesta matèria perseguim els i les socialistes des del municipalisme són clars : aconseguir que la ciutadania sigui la vertadera impulsora de la societat, millorar l'accessibilitat i la informació per tal que



els ciutadans puguin aportar les seves opinions de manera oberta i efectiva, així com obrir les administracions al ciutadà de manera transparent i amb les garanties de comptar amb informació real i ajustada a la realitat.

Per tot això, els i les socialistes als ajuntaments, en matèria de participació democràtica i transparència, proposam:

- Continuar impulsant instruments i mecanismes de participació com els pressuposts participatius, eina impulsora de la decisió col·lectiva envers el principal instrument polític d'un ajuntament, els comptes públics.
- Continuar aprofundint en millorar el format i la informació dels portals de transparència per tal dotar de tots tipus d'informació de qualitat a la ciutadania.
- Facilitar les consultes ciutadanes mitjançant noves tecnologies, així com crear espais de debat i audiències públiques dels responsables polítics amb els ciutadans i les ciutadanes del poble o ciutat.

Contractació pública socialment responsable

Treballarem als ajuntaments per la implementació integral d'una política de contractació socialment responsable. Apostarem perquè tot tipus de contracte públic estableixi condicionants per tal d'afavorir la integració, garantir la igualtat d'oportunitats dels sectors més discriminats, protegir el medi ambient i dignificar els drets dels treballadors i treballadores.

Per això, proposam:





- Aprovar un instrument intern de contractació socialment responsable, ja sigui en forma de guia, protocol, instrucció etc., on s'estableixin les condicions per la inserció de clàusules socials als contractes públics, així com el tipus de clàusules a introduir.
- Dur a terme un control exhaustiu respecte a l'execució dels contractes públics de forma que ens permeti assegurar el compliment d'aquestes clàusules socials i, en general, de les condicions de legalitat de les empreses contractistes respecte dels treballadors i les treballadores.

Modernització

La finalitat de tota administració, i especialment dels ajuntaments, és el servei a la ciutadania, i amb la implantació dels mecanismes al nostre abast en matèria de transformació digital de l'administració, podem donar millor compliment a aquest objectiu.

En concret, podem aconseguir dissenyar una institució propera on sigui possible interactuar 24 hores al dia 365 dies a l'any, garantir la consulta d'informació telemàtica sense necessitat de desplaçament, tramitar de manera telemàtica gestions i pagaments, etc.

Es tracta que una gran part important de les tramitacions de l'ajuntament siguin accessibles telemàticament als ciutadans, i particularment als sectors amb més dificultats, per a això la necessitat que tot aquest procés sigui accessible i, a més, fer partícips a totes les entitats, associacions al món empresarial i les Pimes, com a element essencial de les polítiques comunitàries.



Les i els socialistes hem de continuar fent evolucionar els ajuntaments amb la finalitat d'aconseguir que els ciutadans puguin exercitar els drets recollits en el projecte de llei per a l'accés electrònic dels ciutadans a les administracions públiques. Per a això, és necessària la màxima accessibilitat, la màxima interoperabilitat, la màxima simplicitat, valor afegit i seguretat.

Els i les socialistes volem la modernització de l'administració però també de la gestió del territori. La utilització de les noves tecnologies per a facilitar l'accés del ciutadà als serveis, generar valor afegit respecte al visitant del nostre territori i promocionar millor turísticament els nostres pobles i ciutats implica digitalitzar i posar a l'abast de tots i totes la informació lligada a l'entorn.

Per tot això, proposam:

- Continuar implantant els mecanismes de transformació digital als ajuntaments, i així simplificar i automatitzar els procediments interns de l'Administració amb l'objectiu d'aconseguir una Administració més àgil i eficient i millorar els serveis oferts a la ciutadania.
- Posicionar els nostres municipis com a referents en temes *smart* de l'illa i ens aglutinadors de les diferents iniciatives *smart* del territori i dels seus municipis, liderant la transformació de Mallorca a través d'una estratègia on els projectes *smart* vertebrin el territori, que cerca millorar i modernitzar els serveis als municipis així com potenciar la col·laboració i les sinergies entre agents.





PSIB PSOE

- Apostar per un territori més resilient a través de sistemes *smart* de prevenció i informació sobre emergències per una resposta més ràpida i eficaç, millorant la seguretat dels habitants i visitants .
- Fomentar la política d'Open Data que faciliti l'accés i usabilitat de les dades de les quals es disposarà com a futur territori intel·ligent, tant pels ciutadans com per a les empreses, estimulant la participació i propiciant la innovació.